

Pagerbtas tarpukariu veikęs Šveicarijos konsulas

Kaunas, rugsėjo 24 d. (ELTA) – Kauno centre, prie pastato, kur prieš 70 metų veikė Šveicarijos Konfederacijos konsulas, buvo atidengta atminimo lenta.

Tarpukariu, kai Kaunas laikinai pavadavo Lietuvos sostinę, čia veikė per 20 įvairių užsienio šalių diplomatinė atstovybių. Pastaraisiais metais miesto savivaldybė įamžina jų atminimą, specialiomis lentomis paženklinama pastatus, kuriuose veikė atstovybės. Viešėdamas Lietuvoje princas Andrew Kaune atidengė Didžiosios Britanijos atstovybės atminimo lentą.

Atminimo lenta tarpukariu Kaune veikusiam Šveicarijos konsulatui.

Viktoro Purio (ELTA) nuotr.

V. Adamkus negailėjo kritikos Jungtinėms Tautoms

Prezidentas V. Adamkus sako kalbą JT Generalinės Asamblėjos 63-ojoje sesijoje.

President.lt nuotr.

Vilnius, rugsėjo 24 d. (BNS) – Rusijos ir Gruzijos konfliktas atskleidė, kad rimtos krizės akivaizdoje Jungtinės Tautos (JT) tebuvo pasyvi stebėtoja, iš esmės nesureagavusi į minėtą konfliktą. Pasauliui reikia JT vadovavimo, tačiau vietoj to mato-

mas šios organizacijos neveiklumas, nemažai valstybių jaučiasi mažiau saugios nei prieš 10 metų.

Tokią kritiką kalbėdamas JT Generalinės Asamblėjos 63-ojoje sesijoje New York antradienį žėrė prezidentas Valdas Adamkus, kartu pabrėžęs,

kad norint atkurti susilpnėjusį pasitikėjimą, JT turi būti iš esmės pertvarkytos.

JAV viešintis šalies vadovas dalyvavo JT surengtos parodos „Abuelas de Plaza de Mayo:30 anos” atidaryme. Prezidentas V. Adamkus teigė, kad ši paroda, skirta Argentinos karinio režimo aukoms atminti, liudija apie represijas patyrusių Lietuvos ir Argentinos tautų kančių panašumą. V. Adamkus susitiko su renginyje dalyvavusia Argentinos prezidente Christina Fernandez de Kirchner.

V. Adamkus rugsėjo 23 d. dalyvavo JAV prezidento George W. Bush ir Irako prezidento Jalal Talabani surengtame paminėjime, į kurį buvo pakviesti daugiašales pajėgas Irake sudarančių šalių valstybių vadovai. Renginio metu buvo pasikeista nuomonėmis apie JT Generalinėje Asamblėjoje keliamas problemas. Taip pat buvo kalbėta apie tarptautinės paramos svarbą Irakui.

Prezidento V. Adamkaus kalbą skaitykite 3 psl.

Bus vertinama emigracijos įtaka

Vilnius, rugsėjo 24 d. (BNS) – Valstybės įstaigos vertins, kokią įtaką Lietuvos gyventojų skaičiui ir struktūrai, demografinėi, socialinei bei ekonominei šalies raidai turi migracija, taip pat stebės užsienio lietuvių bendruomenių veiklą ir jos veiksmingumą.

Tai numatyta Vyriausybės patvirtintoje Ekonominės migracijos procesų ir užsienio lietuvių būklės stebėsenos, nagrinėjimo ir prognozavimo tvarkos apraše.

Valstybės įstaigos turės įvertinti ekonominės migracijos procesus, pagrindines demografines ir socialines

ekonominės migrantų charakteristikas, taip pat rengti duomenų suvestines ir informaciją apie šiuos procesus.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija šiuos duomenis ir informaciją kaups, nagrinės, apibendrins, kasmet skelbs ir teiks Ekonominės migracijos reikalų komisijai.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. LB rudens gegužinė Washington, DC priemiestyje (p. 2)
- V. Adamkaus kalba JT Gen. Asamblėjoje(p. 3, 11)
- „Draugo” lietuviukai (p. 4)
- Komentaras. Dar kartą apie lietuvius ir žydus (pa-baiga) (p. 5, 11)
- Nuomonė. Mandagumas ir gera valia (p. 5)
- Mūsų stalui. Itališki valgiai (p. 8)
- Baltoji knyga (36) (p. 9)
- „Lėtūno” sugrįžtuvės (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.35 LT
1 EUR — 3.45 LT

Žemaitijos nacionaliniam parkui – EK prizas

Vilnius, rugsėjo 24 d. (ELTA) – Patraukliausia Lietuvos turizmo vietovė – Žemaitijos nacionalinis parkas, garsėjantis Užgavėnių tradicijomis, pelnė Europos Komisijos (EK) pripažinimą ir specialų prizą. Europos turizmo forume Bordo mieste Prancūzijoje patraukliausias savo turizmo vietoves iš viso pristatė 20 Europos Sąjungos (ES) šalių, kurios irgi gavo prizus. Lietuva forume taip pat turėjo stendą, kuris lankytojus ypač viliojo Užgavėnių kaukėmis. Patraukliausios ES turizmo vietovės pristatytos ir specialiame žurnale, be to, apie jas sukurti filmai.

EK jau antrus metus rengia patraukliausios Europos vietovės (EDEN) konkursą, o Lietuva jame dalyvavo pirmą kartą. Pusę projekto vertės finansavo EK.

Turizmo departamento laikinoji direktorė Nijolė Kliukienė pasidžiaugė, kad Lietuvai toks EK pripažinimas ir geriausios turizmo vietos išgarsinimas labai svarbus. Paprastai

EK prizas – graži dovana prieš Pasaulinę turizmo dieną. ELTOS nuotr.

tokių vietovių lankomumas padidėja 15–20 proc.

„Lietuvos vardas Bordo forume buvo minimas nuolat. Mūsų stendas labai išsiskyrė iš kitų”, – džiaugėsi N. Kliukienė.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-24-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

GAITHERSBURG, MD

Lietuvių Bendruomenės (LB) rudens gegužinė Washington, DC priemiestyje

ELVYRA VODOPALIENĖ

Nors tai buvo karščiausia šios vasaros pabaigos diena Washingtono apylinkėje, gana daug vietinių ir apylinkės lietuvių susirinko į jau tradicija tapusią LB gegužinę. Gegužinė įvyko sekmadienį, rugsėjo 14 d. Seneca Creek State parke, Gaithersburg, Maryland, viename iš Washingtono, DC priemiesčių.

Su anūklele stovi LB Kultūros tarybos pirmininkė Dalė Lukienė.

Šis parkas, turintis apie 7,000 akrų ir išsidriekęs palei Seneca upę, kuri įteka į didingą Potomaco upę, dar yra pasipuošęs ir 90 akrų užimančiu Clopper ežeru. Parkas yra gausiai lankomas gamtos mylėtojų. Siame parke vyksta įvairiausi renginiai, ypač įvairių tautybių gegužinės, festivaliai, net „žiemos šviesų“ festivaliai. Parke yra atstatytas ir XVIII a. namelis-kabina, kuriame galima gauti žemėlapiukus su parko takais, informaciją apie vykstančias programas. Parkas yra pasipuošęs ne tik upe ir ežeru, bet ir žydinčiais bijūnų laukais, sporto aikštelėmis ir atskirais paviljonais. Šiuose paviljonuose vyksta įvairios vasaros programos ir gegužinės, tarp kurių jau kelinti metai iš eilės vyksta ir Washingtono Lietuvių Bendruomenės rengiamos rudens gegužinės.

Taip ir šį, ypatingai karštą sekmadienį, prie parko įvažiavimo jau iš

tolo galėjai matyti trispalvius balionus, kviečiančius į šį lietuvių subūvimą–gegužinę. Atvykus į nurodytą vietą mus pasitiko darbščioji Washingtono LB pirmininkė Danelė Vidutienė, kuri pasidžiaugė, kad atvykome ir neišsigandome tokio baisaus karščio, ir prašė užsiregistruoti. Prie registracijos stalo, papuošto gėlių puokštėmis, Rūta Aidytė-Klemienė su šypsena mus užregistravo. Buvo džiugu matyti, kad gegužinės ruošą buvo tvarkoma jaunų, energingų Washingtono LB valdybos narių. Ant registracijos stalo buvo padėti LB Kultūros tarybos pirmininkės Dalės Lukienės gražiai paruošti kvietimo lapai į Šiluvos Marijos 400 metų šventę Washingtone. Kaip pakvietime rašoma ši šventė įvyks 2008 m.

Gegužinėje dalyvius linksmino akordeonistas Juozas Sujeta.

rugsėjo 21 d. 2:30 val. po pietų, Šiluvos Marijos koplyčioje, Basilica of the National Shrine of the Immaculate Conception, Washington, DC. Užsimokėję registracijos mokestįėjome paviljono link, kur šnekučiavosi draugai ir pažįstami, valgė, o kiti stovėjo eilėje prie tradicinių dešrų su kopūstais ar kitų valgių ir gėrimų. Alaus mėgėjams tikrai buvo gera, nes ten matėsi „Utenos“, „Švyturio“, „Kalnapilio“ alaus buteliai ir, žinoma, kitų gaiviųjų-nealkoholinių gėrimų. Gražu buvo matyti, kad net gegužinė

Registraciją vedė Washingtono LB pirmininkė Danelė Vidutienė (k.) Rūta Aidytė-Klemienė su savo mergyte Astute.

nės stalai buvo padengti staltiesėmis, ant kiekvieno jo padėti du dideli, gražūs raudoni obuoliai, lyg gundymui, kaip toje pasakoje, kad suvalgytumėme... Bet jie nebuvo suvalgyti, nes visi gardžiavosi lietuviškomis dešromis ir kopūstais. Taip bevalgant ir besišnekučiuojant galėjai girdėti ir akordeono muzikos garsus. Juozas Sujeta su akordeonu ne tik puikiai grojo, bet retkarčiais ir padainuodavo. Melodijos garsai įsipynė į gegužinės lankytojų pašnekesius ir kėlė dar geresnę nuotaiką.

Nebuvo pamiršti ir vaikučiai. Jiems buvo paruoštas didžiulis pripūstas oro namelis, kur jie galėjo iki nuovargio šokinėti, vartytis ir džiaug-

Washingtono LB pirmininkė Danelė Vidutienė ir LR ambasadorius Audrius Brūza.

tis. Jau iš tolo galėjai girdėti jų kryžstavimą. Matėsi ir tinklinio aikštelė, kur tinklinio mylėtojai susibūrė į komandas ir entuziastingai žaidė,

nors ir prakaituodami. Greitai praėjo keletas valandų. Pasakę ačiū ir su diev, traukėme namo. Džiaugėmės, kad aktyvi, iš jaunų asmenų susidedanti Washingtono Lietuvių Bendruomenės valdyba, kuriai vadovauja D. Vidutienė, suteikė visiems tokį smagų pasibuvimą, užmezgėme naujas, pažintis, susitikome draugų. Padėka jiems!

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LR ambasados darbuotojas Tomas Gulbinas.

Washingtono, DC LB suruoštoje gegužinėje (iš k. į d.) LR ambasadoriaus žmona Imsrė Brūzgienė, Kristina Gulbinienė ir Eva Baužienė.

V. ADAMKUS: KAD IR KOKS PASAULIS BŪTŲ – ŽMOGAUS GYVYBĖ IR ŽMOGAUS TEISĖS YRA JO ŠERDIS

LR Prezidento Valdo Adamkaus kalba Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 63-ojoje sesijoje, 2008 m. rugsėjo 23 d.

Visų pirma norėčiau išreikšti savo nuoširdžią pagarbą mūsų ypatingai Asamblėjai, kuri vadovauja šiai organizacijai sprendžiant globalius klausimus ir iššūkius. Kai ant šios pakyls stovėjau prieš dešimt metų, neatidėliotinių, spėstinių klausimų buvo maždaug tiek pat kiek ir dabar. Tačiau nuotaika buvo kita. Ką tik buvo pasirašytas Kioto protokolas (Kyoto Protocol), buvo rengiamasi valstybių vadovų Tūkstantmečio susitikimui, formuluojami Tūkstantmečio plėtros tikslai. Tarptautinė bendruomenė, vedama Jungtinių Tautų (JT) ir laikydamosi jos principų, tuomet parodė valią ir ryžtą spręsti globalinius klausimus. Bet ar mums pavyko šią kolektyvinę valią išreikšti principingais ir ryžtingais veiksmais?

Akivaizdu, kad JT nebegali likti tokia, kokia yra dabar. Kai kyla pavojus visuotinėms vertybėms ir tarptautinei teisei, JT negali būti tik pasyvus stebėtojas. Tačiau kylančių saugumo krizių akivaizdoje dažniausiai taip ir liekame tik stebėtojais.

Turiu pripažinti, kad daugelis tautų – mažų ir didelių – šiandien turi kur kas daugiau rūpesčių nei prieš dešimtmetį. Šiandien jaučiamės nesaugesni. Atrodo, kad trūkinėja pats tarptautinės sistemos pamatas ir dėl to netenkame tarptautinės teisės ir tarptautinių institucijų teikiamos apsaugos. Mano regione, Rytų Europoje ir rytinėse ES kaimynėse, tai dar akivaizdžiau nei kur kitur. Imkime, pavyzdžiui, energetikos saugumo klausimą. Naftos tiekimas Lietuvai buvo nutrauktas be jokio įspėjimo, o vesti normalų civilizuotą dialogą, kaip išspręsti šią problemą, nėra jokių galimybių. Mūsų kaimynės – Ukrainai ir Baltarusijai – buvo nutrauktas dujų tiekimas.

Atžvelgdami į visa tai ir į tai, kad netrukus bus uždaryta mūsų vienintelė nepriklausoma jėgainė, turime labai rimtą priežastį nerimauti dėl galimo pavojaus mūsų ekonomikos ateičiai. Sakyčiau, jog ir kitos regiono šalys jaučia nerimą dėl nepatikimo energijos tiekimo. Dėl tokios padėties kyla grėsmė viso regiono stabilumui.

...

Kai kyla pavojus visuotinėms vertybėms ir tarptautinei teisei, Jungtinės Tautos negali būti tik pasyvus stebėtojas. Tačiau kylančių saugumo krizių akivaizdoje dažniausiai taip ir liekame tik stebėtojais. Vienas pavyzdžių yra tai, kas prieš kelis mėnesius įvyko Gruzijoje. Iš esmės JT nesureagavo į agresiją prieš šią mažą šalį, kuri yra JT narė nuo 1992 metų. Galbūt nesureagavome

todėl, kad viena iš konflikto šalių yra nuolatinė Saugumo Tarybos, kurios pareiga – ginti JT Chartijos bei įvairių Jungtinių Tautų rezoliucijų raidę ir dvasią, narė.

O galbūt nesureagavome todėl, kad susilpnėjo mūsų tikėjimas JT. Šios organizacijos esmė – ginti žmogaus gyvybę ir žmogaus teises, tačiau dažnai, JT balsuojant dėl žmogaus teisių, sulaukiama vis mažiau ir mažiau valstybių narių paramos. Šiandien pasaulyje – Sudane, Somalyje, Gruzijos bei Azerbaidžano teritorijose Pietų Kaukaze ir kitose šalyse – vis dar yra apie 26 milijonai dėl ginkluotų konfliktų perkeltųjų asmenų. Vien tik praėjusiais metais įvairiuose mūsų planetos kampeliuose, įskaitant Mianmarą, Sudaną ir Zimbabvę, kilo rimtų krizių. Pasauliui reikėjo JT lyderystės, tačiau organizacija nesureagavo taip, kaip turėjo tai padaryti, matyt, todėl, kad kai kurios šalys teisinasi techniniais formalumais ar nacionaliniu suverenumu, o tai paralyžiuoja JT.

Akivaizdu, kad JT nebegali likti tokia, kokia yra dabar. Šią organizaciją reikia reformuoti ir skirti jai didesnę vaidmenį srityse, nulemsiančiose mūsų ateitį XXI amžiuje, t. y. energetikos, informacijos saugumo, kovos prieš terorizmą bei fundamentalizmą ir kitose srityse. Kiek dar laikysimės šaltojo karo eros saugumo sampratų ir nematysime ne tokių akivaizdžių, bet ne mažesnių XXI amžiaus pavojų?

Kai prieš septyniolika metų po sovietų okupacijos mano šalis atgavo nepriklausomybę ir įstojo į JT, mums buvo sakoma, kad „jokie molotovai ir ribbentropai niekada daugiau nedrįs spręsti kitų šalių ateities“. Kitamet minėsime gėdingųjų slapųjų Molotovo ir Ribbentropo protokolų 70-ąsias metines, tačiau Lietuvai ir kitoms buvusios Sovietų Sąjungos šalims vis dar tenka kovoti prieš revizionizmą, kuris smelkiasi nuo Kremliaus bokštų, prieš akivaizdžiai neteisingus teigimus, kad nebuvo jokios Baltijos valstybių okupacijos ir kad Ukrainoje nebuvo jokio Holodomoro, kai dėl nuožmaus diktatoriaus valdymo milijonai žmonių mirė iš bado. Ar visoje tarptautinėje bendruomenėje neturėtų skambėti pavojaus varpai, kai matome tokius įžūlius mėginimus dangstyti nusikaltimus žmonijai?

Šiandien (rugsėjo 23 d. – Red.) mano šalis mini Lietuvos žydų genocido dieną. Ši tragedija visiems mums primena apie laisvės gležnumą. Kartu ji moko, kad nuoširdus padarytų nusikaltimų pripažinimas padeda tautoms susitaikyti ir kurti iš tikrųjų taikų, saugų ir stabilų pasaulį. Todėl šią atmintinę dieną mes ne tik prisimename praeitį, bet ir mokomės iš jos.

...

Jei norime iš tikrųjų reformuoti JT, galbūt vertėtų nuodugniau tyrinėti Europos patirtį, įgytą po Antrojo pasaulinio ir po šaltojo karo? Remdamiesi šia patirtimi aiškiai matome, kad, norėdami gero valdymo ir atskaitingumo vadovavimo, turime stiprinti demokratiją namie. **Nukelta į 11 psl.**

„Molotovo-Ribbentropo“ vamzdis Baltijoje

VILIUS BRAŽĖNAS

Daugelis lietuvių, kaip ir kitų, net pasaulį į bėdas įklampinančių valstybių piliečiai, yra valstybiniai tinginiai. Tokie tikisi, kad jų pilietinę prievolę, kuri net tiesiogiai atsilieps jų vaikų ateičiai, atliks kiti jų valstybės ar net kitos valstybės piliečiai.

Vargu ar yra daug tokių tautų, kaip mūsų tauta. Nepasikliaukime kitais, tokius kaip NATO ar ES, kad jie sutvarkys reikalus. Jeigu neveiksime, jeigu netriukšmausime iš anksto, o ne tada, kai „šaukštai – po pietų“, bus kiekvieno mūsų, o ne kito piliečio, kito tautiečio, kitos valstybės kaltė. Dabar yra laikas kelti balsą ir prieš „Molotovo – Ribbentropo“ vamzdį Baltijos dugne, ir prieš LR be savo energetikos šaltinio palikimą, ir prieš Maskvos imperinės grėsmės galimybę. Vagys ir plėšikai labiau boja mažo šnaucerio ar čiuvavos garsaus lojimo, negu snaudžiančio sanbernardo niurzgėjimo. Tad nesudėkime visų savų velykaikių į Maskvoje besilankančių Briuselio komisarų politinių derybų krepšį.

Sunku nuspėti, ką gelbėdami Briuselio komisarai lankosi Maskvoje: ar teriojamai Gruzijai, ar aiškiai prieš pasaulį apsiekaulinusiems Kremliaus komisarams, ar sau – apsimelavusiems Briuselio komisarams, pakliuvusiems į tiesos prožektorių šviesą. Prieš 90 metų raudonojo molo malūno garnos sumalė mitą: Rusijos civilinio karo metu JAV kariuomenė įsikišo prieš bolševikus. Tiesa, kad JAV kariai tada išsikėlė Vladivostoke. Tiesa ir tai, kad išsidėstė palei geležinkelį. Tačiau grynas melas, kad jie įsikišo prieš bolševikus.

Šešiolicos istorinių knygų autorius Antony C. Sutton knygoje „Secret Societies“ rado archyvuose dokumentus su bolševikų vadų padėkos prakalbomis už JAV „įsikišimą“. Pasirodo, kad JAV kariai išsikėlė Vladivostoke norėdami apsaugoti transsibirinį geležinkelį nuo galimo japonų užėmimo civilinio karo sąmyšio metu. Kai JAV kariai atliko užduotį, bolševikai juos išlydėjo namo su padėkom ir dūdų orkestru. Tad štai kaip – su Vakarų tylos pagalba – Maskvos molo malūnas sugeba sumalti istorinius grūdus. Kažkas panašaus istorijai ruošama su minėtuoju Maskvoje nusileidusiu ES „desantu“. Ankstesniu atsilankymu Prancūzijos prezidentui Nicolas Sarkozy nepavyko „iki penktadienio“ išprašyti rusų iš Gruzijos. Tad dabar greičiausiai maldaus Putin: „Padėk mums išsisukti nuo nieko nedarymo gėdos, o mes padėsime nuplauti gruzinų kraują nuo Maskvos rankų.“ Jau iš anksto Maskva yra barama ne už įsiveržimą, ne už okupaciją, o tik už Osetijos ir Abchazijos pripažinimą.

Vargu ar kyla abejonių, kad ir Maskvos įsiveržimas į Gruziją, ir ES tupinėjimas Maskvoje yra ne dėl kokio Osetijos „žmogaus teisių gynimo“, o dėl naftos. Net Rusijos bombonešių bombos Gruzijos žemėje griovius iškasė toli nuo karinių taikinių ir dar – „atsitiktinai“, apie 50 metrų nuo Vakarams naftą nešančio vamzdžio. Prisiminkime, prez. G. Bush (tėvas) Irako Hussein persekiojo tol, kol neišėjo iš jo staiga užgrobtos, naftoje plūduriuojančio Kuveito. Matyt, jam vėl pradėjus žvalgytis į naftą, sūnus G. W. Bush ėmė jį kaltinti.

Tai mus atveda prie Baltijos jūros ir prie „Molotovo – Ribbentropo“ vamzdžio. Suprantama, kad „džentelmenas“ Sarkozy Maskvoje atstovaus damą Merkel, o „džentelmenas“ Putin pažadės „damą Vokietiją“ apdovanoti Sibiro žemės „kvėpalais“. Tam reikalingas „Molotovo – Ribbentropo“ vamzdis. O Baltijos jūros tautoms, įskaitant Švediją, reikalingi aiškūs reikalavimai ir sąlygos.

Neišleiskime iš akių to, kad užkulisiuose bus kalba apie abipusiai pelningą prekybą apskritai. Didžiosios Molotovo – Ribbentropo pakto „taikos“ dvėseliena, kaip ir kitokia pasaulio bjaurastis, matyt dar kvėpuoja. Tik gaila, kad dėl nepakankamo jos aukų rinkimo Vakaruose nėra pakankamai žinoma, kad Maskvai tautų naikinimas masiškai žudant pagal Maskvos antivalstybinės veiklos įstatymus nėra „genocidas“, kad rusų kalbos žodis „myr“ turi dvi prasmes: taika ir pasaulis. Tai būtina žinoti girdint Maskvos kalbas apie „myr“ meilę.

Bandžiau tai paaiškinti amerikiečiams. Drauge raginau labiau įsidėmėti rusų kalbos žodį „maskirovka“, o ne „perestroika“. Kadangi daugelis amerikiečių, kaip ir lietuvių, nenori girdėti tiesos ir pamiršta, kad su laisve eina ir privaloma pareiga, matome, kokias politines ir ekonomines bėdas patiria JAV. O Lietuva tikrai negali leisti sau tautos apsileidimo prabangos.

Šiandien čia akis bado tai, kad tiesa apie Maskvos agresyvumą nesugėdina rėksnių, rėkiančių prieš tuos, kurie primena tą tiesą. Rėksniai tiesos skelbimą vadina „Rusijos provokavimu“ ir vos ne karo Rusijai skelbiu. Šie Maskvos garbę giną ir mūsų politinį nemandagumą smerkią rėksniai verčia stebėtis reiškiniu, kuris prašosi vertinimo bent trimis būdais: arba tų rėksnių smegenys yra paveiktos rublių vaizdais, arba jie „nežino, ką daro“, arba jie nežino istorijos ir gal nėra skaitę net trečio skyriaus vadovėlio. Lietuviai iki 1941 m. vežimų net nežinojo apie gulagines žudynes. Lietuvos vyriausybė, jei ką žinojo, tylėjo apie Maskvinį terorą ir agresiją. Karo metu „taikai ir saugumui“ sovietų bazes įsileido, o 1940 m. birželį, neva pagrobta rusui kareiviui „vandens vamzdžiais“ į laisvę pabėgus, davė Lietuvai ultimatumą ir ją okupavo. Kur ir kokios provokacijos sukėlė Maskvos karą prieš Suomiją?

„Taikos“ ir išankstinio pasidavimo rėksniams turėtume pasakyti: Ponios ir ponai ar draugės ir draugai, „taikos“ rėksniai: jeigu jums malonu atrodyti puskvaišiais – skonio reikalas. Tik nekvailinkite protaujančių lietuvių.

„DRAUGO“ lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*

Vaikų darželiui „Spindulėlis“ – penkeri

Gimtadienio tortas.

Lygiai prieš penketą metų duris atvėrė Ziono liuteronų evangelikų parapijos lietuviškas vaikų darželis „Spindulėlis“. Šeštadienį būrys parapijiečių, vaikų, tėvelių, svečių rinkosi į Ziono parapijos salę švęsti darželio penktąjį gimtadienį. Atėjusius pasitiko gražiai papuošta salė, linksmi vaikų veidai, daugybė balionų ir gražiai padengti stalai.

Svečius pasitikęs „Spindulėlio“ administratorius, Ziono parapijos klebonas Valdas Aušra juokavo – kai neturi kur dėti vaiko, įkuri darželį. Jo jauniausias sūnus Nojus buvo vienas iš dviejų, pradėjusių lankyti tik atidarytą darželį.

Pradžia buvo sunki – reikėjo sukurti materialinę bazę, surasti mokytojus, neaišku buvo, kiek lietuvių šeimų norės leisti savo vaikučius į lietuvišką darželį, veikiantį penkias dienas savaitėje.

Visi šie rūpesčiai jau praeityje. Šiuo metu darželį lanko per 20 vaikų. Čia jie mokosi bendrauti, žaisti, pažinti raideles ir skaičius, šokti, dainuoti, net kuria savo spektakliukus. Nuo pat įsikūrimo pradžios darželio vedėja dirba Rūta Drukteinienė, su vaikučiais dirba mokytojos Snieguolė Liūnienė, Audronė Survilienė, Egidija Nefiodovienė bei Joleta Juškienė. Tėveliai, remiami parapijiečių, įkūrė vaikams žaidimų aikštelę lauke, daug prisideda, kad mokyklos salėje ir klasėse vaikučiams būtų jauku.

Tad apsilankykime gimtadienio šventėje ir paskaitykime mintis iš šia proga išleistos gražios spalvingos knygutės „Vaikų darželis ‘Spindulėlis’“.

Svečiams koncertuoja spinduliukai.

Kalba spinduliukai

Goda (4,5 m.) kalbasi su Oskaru (5 m.). Goda:

– Mano mamos darbas – traukinys.

Oskaras:

– Ar ji vairuoja traukinį?

Goda:

– Ne, tik sėdi jame.

Aistė (7 m.) aiškina:

– Višta išperi vištinius...

Vaikai ruošiasi į lauką. Edis (3 m.)

prašo auklėtojos:

– Auklėtoja, užmauk batus!

Auklėtoja:

– Pabandyk pats, netingėk.

Edis:

– Edis netingi, tingi tik rankytės.

Augustinas (3 m.):

– Dabar man trys metai, esu iki vištos. Kai pasibaigs trys metai, bus keturi ir būsiu ligi dramblio...

Kristina (4 m.) paklausta auklėtojos, kas jai kirpo plaukus, atsako:

– Kirpiklis!

O apie močiutę taip pasakoja:

– Mano močiutė, kai paima mane ant rankų, nusiima akinius, kad nesudaužčiau.

Domas (5 m.):

– Mano mama mezga plaukus. Tau irgi galėtų sumazgyti...

Domas (5 m.):

– Eglė turi astrinius lapus!

Timas (3 m.) pamatęs ant auklėtojos

rankos apyrankę sako:

– Auklėtoja, pas tave ant rankos skylė!

Auklėtoja skaito knygutę apie spalvas ir klausia:

Viena katytė raina, o kita?

Augustinas (4 m.):

– Antra!

Mokytoja rodo paveikslėlyje

pačiūžas ir klausia, kas nupiešta.

Nikita (5 m.):

– Čiuožiniai batai!

Mokytoja klausia vaikų:

– Koks paukštis sako „kakariekū“?

Timas (3 m.):

– Kakariekas!

Gabrielė (3 m.) šaukia:

– Žiūrėkit, žiūrėkit! „Laba Dienas“ akinius valosi!!!

Gabrielė „Laba Dienas“ praminė kunigą Valdą Aušrą.

Robertas (3 m.):

– Kai užaugsiu, pūsiu balionus!

Augustinas (5 m.) antrina:

– Būsi balionienė!

Su gimtadieniu sveikina darželio „Spindulėlis“ vedėja Rūta Drukteinienė.

Kun. Valdui Aušrai teko ne tik svečius priiminėti, bet ir virtuvėje triūsti.

KOMENTARAS

IR VĖL APIE LIETUVIUS IR ŽYDUS

Tęsinys iš rugsėjo 24 d.

DONATAS JANUTA

III. Kai kurie faktai apie tragedijas

Holokausto pramonės žydų veikėjai pakartotinai kaltina Lietuvą ir lietuvius. Į tuos kaltinimus atsiliepti svarbu tiksliai ir aiškiai. Tam naudinga žinoti ir neužmiršti nors pagrindinius bendrus faktus.

Nėra Europos šalies, kur žydai buvo žudomi ir kur vokiečiams nurodžius nedalyvavo vietiniai gyventojai. Tai buvo viena iš pagrindinių vokiečių veiklos nuostatų. Pvz., Prancūzijoje prancūzų policijai buvo pavesta, ir jie tą užduotį atliko, suimti žydus ir įsodinti juos į vagonus, kuriais vežė tiesiai į Auschwitz ir kitus mirties lagerius.

Vokiečių suorganizuotų ir įvykdytų žudynių 1939-1945 metais metu buvo išžudyta 6 mln. Europos žydų. Tos žudynės ne vienintelės vykusios praeitame šimtetyje, ir ne pačios didžiausios. Stalinas per visą savo valdymą, 1924-1953 metais, išžudė 20 mln. žmonių. Į tą skaičių įeina ir lietuviai. Vien tik per 1933-1934 metus Stalinas dirbtiniu badu nužudė tarp 7 ir 11 mln. ukrainiečių. 1975-1979 m. Kambodžoje Pol Pot komunistų valdžia išžudė 2 mln., apie 25 procentai to krašto gyventojų. 1915-1918 metais turkai nužudė 1,5 mln. armėnų.

Kaip minėta, 3,3 procentai iš tų 6 mln. išžudytų Europos žydų arba 200,000 buvo išžudyti Lietuvoje. Tuo tarpu Lietuva 1939-1959 m. per vokiečių ir sovietų okupacijas prarado 1,2 mln. — daugiau nei 33 procentai visų gyventojų.

Žydų žudymas buvo sugalvotas, organizuotas ir įvykdytas vokiečių. Pačioje Vokietijoje ir okupuotose Vakarų Europos šalyse vokiečiai žydų naikavimo programą slėpė. Paskelbdavo, kad žydus perkrausto į darbus arba į „perauklėjimo“ stovyklas, arba į naujas gyvenvietes buvusiose Sovietų teritorijose.

Bet Lietuvoje ir kitose iš sovietų atimtose šalyse vokiečiai elgėsi kitaip. Nuo vietinių gyventojų žydų žudynių neslėpė taip, kaip slėpė Vakarų Europos šalyse. Vietoj to, išlikusiuose vokiečių dokumentuose yra nurodymai uniformuotiems vokiečiams nedalyvauti žydų gaudyme nei žudynėse, bet tam panaudoti vietinius žmones ir fotografuoti vietinių dalyvavimą.

Taip sąmoningai vokiečiai savo pačių kaltę mėgino nusišlėpti ir prisegti ją vietiniams gyventojams. Dėl to, kad tų vokiečių fotografijų ir filmų yra šiek tiek išlikę, jais naudojasi tie, kurių tikslams naudinga toliau kaltinti Lietuvą.

Tuose pačiuose vokiečių dokumentuose vėliau galima atrasti jų viršininkų nusiskundimų, kad sunku rasti vietinių lietuvių, kurie sutiktų dalyvauti žudynėse, vokiečiai pabrėžia, kad tik nugirdžius alkoholiu pasisėkdavo kartais įtraukti keletą lietuvių. Sunkiai rasdami vietinių lietuvių tokiam darbui, išradingi vokiečiai Lietuvoje surado kitą išeitį. Šiaip taip kur nors sudarę grupę lietuvių, jie paskui tą pačią grupę vežė iš vienos vietos į kitą atlikti uždavinius. Ir paskui vokiečiai skelbė, kad

visur „vietiniai“ gyventojai savo noru vykdė žudymus.

Bet kiek lietuvių iš viso žudė žydus? Istorikas Arūnas Bubnys iš išlikusių raštų ir dokumentų yra apskaičiavęs, kad tiesioginių žydų žudikų tarp lietuvių buvo 2,000-3,000. Reiškia, maždaug vienas dešimtadalis procento arba 0,1 procento visų Lietuvos gyventojų. Jeruzalės universiteto profesorė Dina Porat apskaičiavo, kad lietuvių, kurie vienaip ar kitaip dalyvavo žydų žudynėse, galėjo būti apie 15,000, reiškia — 0,5 procento visų Lietuvos gyventojų. Tai toli gražu ne visa Lietuva.

Kiek lietuvių gelbėjo žydus? Ligi šių metų rugsėjo Izraelio Yad Vashem centras yra pripažinęs daugiau nei 700 lietuvių „Pasaulio teisuoliais“ — žmonėmis, kurie žydus ir jų šeimas išgelbėjo nuo vokiečių žudymų. Vilniaus žydų muziejus turi sąrašą su daugiau nei 2,000 dar kitų lietuvių, kurie taip pat išgelbėjo žydų gyvybes. Šie du sąrašai kartu viršija 3,000 gelbėtojų.

Ir tai ne visi. Ir ne visi gelbėtojai bus išaiškinti. Po karo žmonės išsisklaidė po pasaulį. Tarp gyvųjų jau mažai likę tų, kurie gali paliudyti. Per sovietmetį tokių žinių nebuvo galima rinkti. Dabar laikas tam jau praėjo. Bet pagal bendrus skaičius matyti, kad palyginti su tuometinės Lietuvos 3,000,000 gyventojų, gelbėtojų skaičius nedaug skiriasi nuo tų, kurie žudė — vienų yra 0,1 procento, kitų — 0,1 – 0,5 procento.

Kodėl Lietuvoje nebuvo žydų išgelbėta daugiau? Kodėl lietuvių, kurie juos gelbėjo, nebuvo daugiau? Žmonių už žydų gelbėjimą vokiečiai negailėjo, ne tik gelbėtojui, bet ir visai jo šeimai iš karto buvo įvykdoma mirties bausmė. Retas žmogus yra linkęs rizikuoti ne tik savo gyvybe, bet ir savo šeimos.

Kita didelė priežastis buvo ta, kad Lietuvoje, daugiau negu kitose Europos šalyse, žydai sudarė atskirą, uždarą visuomenę. Lietuvos žydai iš visų Europos žydų mažiausiai bendravo su žmonėmis, tarp kurių jie gyveno. Tas pakenkė žydams dvejopai. Pirma, vokiečiams buvo lengviau juos atskirti nuo kitų gyventojų, suvartyti į getus, iš kurių jie negalėjo lengvai ištrūkti, ir kuriuose pašaliniai žmonės negalėjo jiems padėti. Antra, tokiomis sąlygomis nors žmonės ir mėgins gelbėti artimus, retas žmogus rizikuos savo gyvybe dėl svetimo. Mažai lietuvių turėjo artimųjų tarp žydų. Mažai žydų turėjo artimųjų tarp lietuvių.

Žydų istorijos tyrinėtojai aiškina, kad žydai Lietuvoje greta lietuvių gyveno 600 metų, bet visą laiką atskirai, nes žydai laikė lietuvius esant prastesnius už juos ir neturėjo noro su lietuviais artimiau bendrauti. (Pvz., „Lithuanian Jewish Communities“, Schoenberg & Schoenberg, New York, 1991 ir Northvale, N.J., 1996). Taigi, jeigu įvykiai būtų susiklostę atvirkščiai, ar daug žydų būtų rizikavę savo gyvybę gelbėdami lietuvius, su kuriais per 600 metų vengė artimai bendrauti?

IV. Kas toliau

Teisinga visiems prisipažinti ir atsiprašyti už savo kaltes. Nenuau-

NUOMONĖ

Mandagumas ir gera valia

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Kaip nuostabios gėlės savo grožiu ir gardžiakvėpiu patraukia kiekvieno praeivio akį, taip žmogus savo mandagiu elgesiu ar kalba iš pirmo žvilgsnio sužavi nepažįstamą asmenį. O juk iš tų pačių gėlių bitė ištraukia medų, o vapsva nuodus! Labai prasmingai mandagumą yra apibūdinęs mūsų dvasinis stiprintojas vysk. Pranciškus Būčys: „Mandagumas yra visų žmonių tiesioginė pareiga. Juo daugiau mokslo esi gavęs, tuo ta pareiga yra svarbesnė ir labiau privaloma. Mandagumas yra artimo meilės veikimas, storžieviškumas yra savi-meilės pluta.” Mandagumas, kaip ir šypsena, nieko nekainuoja, o laimi viską! Kuo kilnesnis esi, tuo mandagiau elgiesi su žmonėmis. Mandagus žmogus yra tas, kuris susidomėjęs klauso apie dalykus, kuriuos jis gerai žino, kai apie juos pasakoja žmogus, kuris nieko apie tai neišmano. Kažkoks galvočius metė mintį, jog mandagumas ne visada yra išminties ženklas, tačiau mandagumo stoka visada sukelia pagrįstą įtarimą, kad tas žmogus – paikas.

Mandagumas yra gero auklėjimo įdiegta sėkla. Argi ne tiesa seniai girdėta „aukso taisyklė”, jog auklėjimas yra sielos duona? O škotai, kurie tradiciškai dar tebesididžiuoja sava karaliene bei didikais, turi nukalę populiarių priežodį: „Geras dalykas yra gimimas, bet geresnis – išauklėjimas!” Na, o genialus fizikas Albert Einstein (1879–1955), žydų kilmės Amerikos vokietis, Nobelio premijos laureatas, išaukštinęs auklėjimo pačią esmę, rašė: „Neužtenka padaryti žmogų tiktai gerą specialistą. Žmogus ne mašina. Auklėjimo tikslas turėtų būti: grožio nujautimas ir moralinių gyvenimo vertybių pažinimas. Auklėjimas, kuris šį tikslą aplenkia, išugdo specializuotas būtybes, panašias į treniruotus šunis.” Kas gi pagaliau yra žmogaus gyvenimas, jei ne savęs auklėjimas? Mokslas be auklėjimo – tai kaip svirtis be atramos.

Visa tai gerai suprato ir įvertino nepriklausomos Lietuvos švietėjai. Jau pirmos Lietuvos nepriklausomybės metu gimnazijose buvo įvestos auklėjimo pamokos. Sykį per savaitę

klasės auklėtoja dėstė apie mandagų elgesį, kalbą, įdiegdavo artimo meilės gijelę, pasmerkdavo storžieviškumą, įkvėpdavo geros valios supratimą.

O kas gi dedasi dabar mūsųose po 80 m. gyvenimo patyrimo? Sunku patikėti! Va, viena guvi visuomenininkė „Draugo” laiškų skyriuje pasisakė prieš cepelinus, pasukdama daugiau kultūros barų pusėn. Vėliau ji dūsaudama guodėsi netekusi ramybės: eidama bažnyčioje pro parapijiečius, ją lydėjo jų murmėjimas: „Cepelinai, cepelinai...” Ar tai krikščioniškas atgarsis? Ir dar šventovėje?!

Na, ir dar vienas „šedevras”. Darrant pokalbį (interviu) su viena 103 m. mokytoja, ji maldavo tik jau jos neišaukštinti. „Paskui žmonės nesi-sveikina”, – atvėrė širdį ji. Didi tautodailės mylėtoja, net 102 m., „jauna”, ji dar skutinėjo margučius, iš gyvų gėlių kūrė meniškus atvirukus. Taigi pati paskambino į redakciją, prašydama nieko nepraleisti ją giriančio. Redaktorė senutės prašymą išpildė išbraukusi visą „cimusą”, palikdama tik sausus „ragelius” bei „nagelius”. Kas sugundė taip paniekinti talentingą asmenį? Graudu ir nepateisinama.

Šio dienraščio laiškų skyriuje daugelis pasidalina nuomone, patyrimu, kai ką naujo atskleidžia, meta mintį, sujudindami skaitytojų susidomėjimą ir daugiau. Tačiau, kaip Pilypas iš kanapių, išlindęs atsiranda asmuo piktai šaukdamas, neigiamai daug ką išpūsdamas. Savo rašymu jis prisistato kone „svieto” lygintoju: vi-sažinantis, visus mokantis, negeroves atverdamas, visgi nepasako, kaip pats jas taisytų, padėti pagerintų. Jis pats niekad nieko nesiklauso, negirdi ir girdėti nenori. O jei, gink Dieve, išdrįsai prasižioti priešingai jo nuomonei, jis, lyg tas katinas, glostomas prieš plauką, pasišiauš ir šaus pykčio bei pašaipos strėlę kitaip manančio pusėn.

Kiekvienas skaitytojas, kiekvienas žurnalistas turi laikytis etikos – nedaryk kitam to, ko pats sau nepa-kęstum! Tik gera valia, artimo meile vadovaudamasis skleisk šviesos spindulius, siekdamas tiesos, gėrio, grožio tikslų! O juk žmogaus vertę parodo jo gera valia!

dinga besąlygiškai priimti arba praleisti kaltinimus, kurie nėra užsitar-nauti. Dar blogiau — lietuvių kančias ir tragedijas leisti kitiems nušluoti į šalį dėl to, kad jiems yra nepatogu prisiminti jų pačių veiksmus.

Žydų Holokausto pramonės veikėjai vis dar ieško, ligi paskutinio, 90 metų senuko, kuris gal kada nors dirbo kur nors lagerio sargu. Jų veikėjai kaltina ne tik visą Lietuvą, bet ir lietuvių palikuonis, kurie žydų tragedijos laikais dar nebuvo gimę.

Ir atvirkščiai, pačių žydų nusi-kaltėlių nesmerkia, teismui jų neiš-duoda ir jų aukas neužjaučia. Lietuviai yra susipažinę su Nachmanu Dušanskiu ir keletu kitų Lietuvos žudikų, kuriuos Izraelis priglaudė. Bet buvo ir daugiau, kurie rado prieglobstį Izraelyje.

Lenkija kelis kartus prašė Izraelio perduoti Lenkijos teismui buvusį Stalino laikų lagerio komendantą Solomon Morel, kurio lageryje 1945 metais iš 6,000 kalinių — civilių,

moterų ir vaikų — 1,695 buvo nužudyti. Tuo tarpu kai ukrainiečio Dem-janjuko bylą, kuris buvo tik vokiečių lagerio sargybinis, ne viršininkas ir ne komendantas, žydai stūmė net ir su klastotais dokumentais, kol pa-baigoje Izraelio Aukščiausias teismas išteisino ir išgelbėjo tą senuką nuo neteisėtos mirties bausmės.

Vienas iš „The Economist” straipsnio beprasmiškų ir klaidingų teiginių yra tai, kad ten parašyta, jog Antrojo pasaulinio karo tragedijos Lietuvai nebuvo tokios baisios, be to, net buvo jai „naudingos”, nes po viso to Lietuva atgavo Vilnių. Ar kas drįstų pasakyti žydams, kad jų 6 mln. nužudytų buvo jiems „naudingi”, nes po to jie gavo savo valstybę ir todėl jie neturi dėl ko skųstis?

Naivu galvoti, kad kai esame ne-teisingai kaltinami, jeigu nereaguosime į tuos kaltinimus arba manda-giai nusileisime, tai kaltinimai nesi-kartos. Naivu galvoti, kad jeigu pa-kviesime keletą **Nukelta į 11 psl.**

Popiežiaus sekretoriaus knyga virto kino filmu

Filme atkurti S. Dziwisz prisiminimai apie Jono Pauliaus II pontifikatą.
News Bridgepix nuotr.

Vilnius, rugsėjo 24 d. (Bernardinai.lt) – Spalio 16 d. Vatikane bus pristatytas filmas, sukurtas pagal ilgamečio popiežiaus Jono Pauliaus II sekretoriaus, draugo bei svarbiausių pontifikato įvykių liudininko kardinolo Stanislaw Dziwisz knygą „Gyvenimas su Karoliu“. Filmo premjeroje dalyvaus ir dabartinis popiežius Benediktas XVI.

Dokumentiniame filme S. Dziwisz akimis yra žvelgiama į Jono Pauliaus II pontifikato istoriją. Filme bus ir akimirkų iš popiežiaus vaikystės bei jaunystės, neaprašytų prisiminimuose. Filme taip pat bus galima išvysti ir širdį gniaužiančius vaizdus iš iki šiol neatskleisto privataus Jono Pauliaus II gyvenimo.

Rusija nori, kad Kuršių nerija liktų UNESCO

Vilnius, rugsėjo 24 d. (BNS) – Praėjusių savaitę Maskvoje posėdžiausioje Lietuvos ir Rusijos bendradarbiavimo aplinkos apsaugos srityje jungtinėje komisijoje Rusijos gamtos išteklių ir ekologijos ministerija aiškino, kad ši šalis suinteresuota, jog Kuršių nerija išliktų UNESCO saugomo Pasaulio paveldo sąraše.

„Rusija nenumato jokių statybos darbų jai priklausančioje Kuršių nerijos nacionalinio parko teritorijoje Kaliningrado srityje“, – tokią minėtą Rusijos ministerijos nuostatą posėdyje aiškina išgirdusi Lietuvos aplinkos ministerija (AM).

Per posėdį Rusijos atstovai pranešė, kad Kuršių nerijos nacionalinio parko dalis įeina į Kaliningrado srities Zelenogradsk rajone įsteigtą turistinio-rekreacinio pobūdžio išskirtinę ekonominę zoną, sudarytą Rusijos Vyriausybės 2007 m. vasarį priimtu

nutarimu.

Pažymima, kad jau surengtas konkursas šios zonos planavimo programai parengti, tačiau bet kokia ūkinė veikla, pasak Rusijos delegacijos, čia turės būti vykdoma pagal įstatymų įtvirtintus gamtosapugos reikalavimus.

Vasarą žiniasklaidoje pasirodė pranešimų, kad Kuršių nerija gali būti išbraukta iš UNESCO pasaulio paveldo objektų sąrašo, nes visai šalia Nidos, Rusijos Kaliningrado sričiai priklausančioje Nerijos dalyje, planuojamos milžiniškos statybos.

Abi delegacijos per posėdį sutarė bendromis pastangomis siekti, kad iki šių metų pabaigos būtų pasirašytas Lietuvos ir Rusijos Vyriausybių susitarimas dėl priemonių užkertant kelią Baltijos jūros taršai nafta bei kitomis kenksmingomis medžiagomis ir mažinant šią taršą.

Paskelbti kandidatai Sacharov premijai gauti

Briuselis, rugsėjo 23 d. (AFP/BNS) – Kinijos disidentas Hu Jia, Baltarusijos opozicijos vadovas Aleksandr Kozulin ir Kongo Demokratinės Respublikos aktyvistas Abbot Apollinaire Malu Malu įtraukti į šių metų Europos Parlamento (EP) teikiamos garbingos Sacharov galutinių kandidatų sąrašą.

Hu Jia yra žinomas Kinijos žmogaus teisių aktyvistas, taip pat skiriamas daug dėmesio gamtos apsaugai ir sergančiųjų AIDS padėčiai šalyje. Perna jis buvo suimtas už EP žmogaus teisių pakomitečiui telefonu pateiktą pranešimą apie žmogaus teisių padėtį Kinijoje. Už ardomąją veiklą jis buvo nuteistas kalėti 3,5 metų.

Buvusiam kandidatui į Baltarusijos prezidentus A. Kozulin apdovanojimas skirtas už „didelę drąsą“ priešinantį prezidento Aleksandr Lukašenka autoritariniam režimui ir

kovą už „kalbos ir saviraiškos laisvę bei esmines pilietines teises“. 2006 m. Baltarusijos prezidento rinkimų kampanijos metu A. Kozulin buvo sumuštas, sulaikytas ir galiausiai nuteistas kalėti 5,5 metų.

Kongo Demokratinės Respublikos nepriklausomos rinkimų komisijos vadovas A. A. Malu Malu Sacharov premijai pasiūlytas už pastangas „vystyti dialogą ir mažinti smurtą“ Gomos konferencijoje, kuri buvo surengta siekiant sutaisyti Šiaurės ir Pietų Kivu provincijas.

Sacharov premija, pavadinta Sovietų Sąjungos disidentu Andrej Sacharov garbei, 2008 m. teikiama jau 20-ąjį kartą už nuopelnus žmogaus teisių srityje. Į premijos teikimo iškilmes, kurios vyks gruodį, bus pakviesti ir ankstesni šio apdovanojimo laureatai.

Europos Parlamentas siūlo suderinti studijų sistemas

Vilnius, rugsėjo 24 d. (Balsas.lt) – Bolonijos procesas numatė iki 2010 m. sukurti bendrą Europos aukštojo mokslo erdvę. Šiuo tikslu vykdomos aukštojo mokslo pertvarkos, šalinamos kliūtys studentų ir mokytojų judėjimui. Patvirtintoje ataskaitoje Europos Parlamentas (EP) ragina suderinti Europos Sąjungos (ES) šalių mokymo programas ir labiau remti mokymąsi užsienyje.

Parlamento nuomone, „pasirinkimui vyksti mokytis į užsienį neturėtų trukdyti administracinės, finansinės ar kalbinės kliūtys“. Vis dėlto EP pripažįsta, jog „daugeliui studentų, mokslinių tyrėjų ir kitų darbuotojų judėjimas vis dar nepasiekiamas, ypač naujesnėse valstybėse narėse, iš esmės dėl lėšų trūkumo“. Europarlamentarai ragina valstybes ir universitetus remti į kitą šalį mokytis vykstančius studentus, ypač – iš socialiai remtinų visuomenės grupių, taip pat rasti naujų studentų finansavimo būdų bendradarbiaujant su privačiuoju sektoriumi.

Parlamentas taip pat siūlo įvesti

bendrą Europos studento tapatybės kortelę, kuri visoje Europoje sudarytų sąlygas studentams gauti nuolaidas būstui ir pragyvenimui. Savo ruožtu EP nariai ragina universitetus gerinti ir supaprastinti internetu bei žodžiu teikiamą informaciją atvykstantiems bei išvykstantiems studentams, taip pat pasiūlyti jiems tinkamus kalbos kursus.

Europarlamentarai atkreipia dėmesį, jog nemažai studentų iš naujųjų ES šalių vyksta mokytis į senąsias, tuo tarpu mažai studentų atvyksta mokytis į valstybes, kurios į ES įstojo 2004 ir 2007 m. Deputatai kviečia ištaisyti šią padėtį. Savo ruožtu jie ragina ES valstybes supaprastinti vizų išdavimo tvarką ir sumažinti jų kainą studentams iš Rytų Europos valstybių ir šalių kandidačių.

Europarlamentarai ragina visas ES šalis pereiti prie 4 metų bakalauro ir 1 metų magistro studijų. Siūlo ma labiau suderinti Europos doktorantūros sistemą, taip pat įgyvendinti veiksmingą studijų kreditų perkėlimo sistemą.

Vengrijoje rinkosi lietuviai iš Centrinės Europos

Vilnius, rugsėjo 24 d. (Delfi.lt) – Vengrijoje, prie Balatono ežero, Badacsony miestelyje vyko Centrinės Europos šalių lietuvių susitikimas. Vengrijos Lietuvių Bendruomenės surengtame susitikime dalyvavo apie 90 lietuvių iš Austrijos, Čekijos ir Vengrijos.

Susitikimo pradžia palaiminta šv. Mišiomis lietuvių kalba. Po jų laukė iškyla po Badacsony miestelio apylinkes, garsias savo kraštovaizdžiu ir vynais.

„Užlipę į vulkaninės kilmės Badacsony kalną lietuviai užtraukė lietuvių liaudies dainą, o vaikučių rankose plazdėjo trispalvė vėliava“, – pa-

sakojo Vengrijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Vaida Burinskienė.

Šventinėje vakaronėje lietuviai susipažino su vengrų vyno ir maisto gaminimo tradicijomis. Susirinkusius lietuvius sveikino Užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento direktoriaus pavaduotojas dr. Petras Anusas ir Lietuvos ambasados Vengrijoje ministrė patarėja Vilma Dambrauskienė.

Lietuviai dalyvavo Vyno šventėje. Tai vienas išpūdingiausių šalies renginių, savo iškilminga eiseną, koncertais ir mugėmis pristatantis vyno gamintojų istoriją.

Lenkija pasiruošusi įdarbinti imigrantus

Vilnius, rugsėjo 24 d. (Balsas.lt) – Lenkijos vyriausybė jau bando prisivilioti daugiau darbo jėgos iš Rytų Europos. Lenkai daugiau nebebijo, kad imigrantai gali atimti jų darbo vietas. Beveik du trečdaliai lenkų mano, kad šalies darbo rinka turi būti atverta darbo jėgai iš užsienio, tarp jų – ir imigrantams iš Azijos valstybių.

Prieš užsieniečių įdarbinimą pasisako vos 34 proc. lenkų. Tuo tarpu net 66 proc. apklaustųjų nesipriešina darbo jėgos iš užsienio įdarbinimui. 27 proc. lenkų teigia, kad darbo rinka turi būti atverta visiems imigrantams, nepaisant jų pilietybės.

Šiuo metu Lenkijoje legaliai dirba vos 12 tūkst. užsieniečių. Žymiai daugiau imigrantų šalyje dirba neturėdami darbo leidimų. Tačiau net ir

tokio kiekio darbo jėgos nepakanka augantiems ekonomikos poreikiams užtikrinti. Specialistai teigia, kad Lenkijoje ypač trūksta vyriškos darbo jėgos: statybininkų ir kitą fizinį darbą dirbančių vyrų.

Lenkijos vyriausybė pastaruoju metu mėgino prisivilioti sezoninius darbuotojus iš Rytų Europos, mažindama biurokratinių procedūrų skaičių. Tačiau darbdaviai teigia, kad tokiu atveju, jei ekonomika augs taip greitai, tai neišvengiamai reikės atverti darbo rinką ir imigrantams iš Kinijos, Indijos ir kitų Azijos šalių. Kai kurios Kinijos įmonės jau išreiškė norą investuoti į Lenkiją ir prisiimti vystant šalies ūkio vystymo projektus prieš 2012 m. čia vyksiantį Europos futbolo čempionatą.

Lietuvoje sulaikomi nelegalai

Vilnius, rugsėjo 24 d. (BNS) – Vilniaus miesto vyriausiojo policijos komisariato viešosios policijos Migracijos tarnyba per 8 šių metų mėnesius atliko 26 patikrinimus ir sulaikė 137 neteisėtai Lietuvoje gyvenančius užsieniečius, kurie buvo įpareigoti išvykti iš Lietuvos.

Migracijos tarnyba praneša, jog paskutiniai sulaikyti asmenys – Ukrainos ir Azerbaidžano piliečiai. Migracijos tarnybos darbuotojai nuolat atlieka patikrinimus įvairiose įmonėse, įstaigose ir žmonių susibūrimo vietose.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Rusija Vakarų šalims atsikirto Irano korta

Įtempti Vakarų šalių santykiai su Maskva temdė visą JT Generalinę Asamblėją.

SCANPIX nuotr.

New York, rugsėjo 24 d. (AFP/BNS) – Rusija, kurią Vakarų šalys kaltina dėl konflikto Gruzijoje, New York smogė atsakomąjį smūgį, priverstusi galingiausias valstybes atšaukti ministrų susitikimą, kuriame turėjo būti svarstoma prieštarai vertinama Irano branduolinė programa.

Pasak Prancūzijos užsienio reikalų ministro, ketvirtadienį turėjo įvykti 6 šalių, siekiančių priversti Iraną nutraukti urano sodrinimą, diplomatijos vadovų susitikimas Jungtinių Tautų (JT) Generalinėje Asamblėjoje. Šiame posėdyje turėjo būti aptariami nauji apribojimai Teheranui.

Tačiau Rusijos URM pareiškė nemananti, jog tokį susitikimą būtina surengti tuojau pat. „Nemanome, jog kilo koks nors gaisras, dėl kurio turėtume viską mesti ir susitikti svarstyti Irano branduolinę programą įtemptos JT Generalinės Asamblėjos savaitės metu“, – sakoma ministerijos pranešime.

Po šio pranešimo JAV paskelbė, kad ministrų posėdis atšaukiamas. P5+1 šalių grupę sudaro 5 nuolatinės JT Saugumo Tarybos narės (JAV, Rusija, Kinija, Didžioji Britanija ir Prancūzija) ir Vokietija. Šios šalys mėgina įtikinti Iraną sustabdyti urano sodrinimą. Vakarų valstybės bai-

minasi, kad Iranas siekia pasigaminti atominių bombų, todėl P5+1 grupė pasiūlė 3 JT Saugumo Tarybos apribojimus prieš Iraną. Tačiau Teheranas tvirtina vystantis taikią branduolinės energetikos programą.

Vakarų šalių diplomatija patyrė dar vieną smūgį, kai Europos Sąjungos (ES) atstovai dėl nesutarimų su Rusija atsisakė planų kitą mėnesį Ženevoje surengti aukščiausio lygio tarptautinės derybos Gruzijos konflikto klausimu, pranešė užsienio reikalų ministrai. Šios derybos bus surengtos tiksliai specialistų lygyje.

Vienas aukšto rango JAV valstybės departamento pareigūnas pripažino, kad Rusija sužlugdė planus surengti P5+1 grupės ministrų susitikimą ir kad visa tai susiję su skirtiniais Rusijos ir Vakarų šalių požiūriais į konfliktą Gruzijoje.

Dėl Rusijos trumpo karo su Gruzija įtempti Vakarų šalių santykiai su Maskva temdė visą JT Generalinę Asamblėją. George W. Bush, kuris paskutinį kartą kalbėjo Generalinėje Asamblėjoje kaip JAV prezidentas, kaltino Rusiją, jog sąmoningai įsiveržusi į Gruziją ji pažeidė JT nuostatus. Gruzijos prezidentas Michail Saakašvili paragino JT ginti savo principus.

Patvirtintas naujas Japonijos premjeras

Japonijos užsienio reikalų ministras Taro Aso.

SCANPIX nuotr.

Tokijas, rugsėjo 24 d. („Reuters“/BNS) – Buvęs konservatyvus Japonijos užsienio reikalų ministras Taro Aso, kuris neslepia savo nacionalistinių pažiūrų ir pritaria išlaidų

bei mokesčių mažinimui, kad būtų suteiktas postūmis ekonomikai, buvo patvirtintas šalies premjeru.

T. Aso padėjo savo kolegoms parlamentarams, kai parlamento žemųjų rūmų pirmininkas Yohei Kono paskelbė balsavimo rezultatus.

Už valdančiosios Liberalų demokratų partijos vadovą T. Aso, kuris pakeis anksčiau šį mėnesį dėl politinės aklavietės atsistatydinusį Yasuo Fukudą, balsavo 337 įstatymų leidėjai. Savo ruožtu opozicijos atstovai 117 balsų atidavė už opozicijos vadovą Ichiro Ozawą.

Premjeru T. Aso bus patvirtintas po balsavimo opozicijos valdomuose aukštuosiuose rūmuose, kurie vėliau gali išrinkti kitą žmogų. Vis dėlto tai būtų tik simboliška opozicijos pergalė, nes viršenybė Japonijoje tenka ištakingesniems žemesiems rūmams.

EUROPA

MCCHETA

Gruzijos policija pranešė netoli sienos su Pietų Osetija sulaikiusi rusų sunkvežimį, kuriame buvo apie 100 kg sprogmenų, detonatorių ir Gruzijos karių uniformų.

KAUHAJOKI

Vienoje Suomijos profesinių mokyklų šaudęs jaunuolis pasirinko vieną klasę, kurioje buvo laikomi verslo egzaminai, ir nušovė 9 moksleivius, daugiausia – merginas, ir vieną mokytoją, pranešė policija. 22 metų Matti Saari, ginkluotas pusiau automatinio ginklu, atėjo į mokyklą prieš vidurdienį. Jo siautėjimui pasibaigus – kai jis keliose vietose sukėlė gaisrą pastato viduje ir pats nusišovė, vienoje klasių rasti 9 kūnai, dar vienas – koridoriuje. Pasak policijos, kai kurie moksleiviai spėjo išbėgti iš klasės.

BERLYNAS

Žmogaus teisių padėtį stebinčios organizacijos paragina Europos Sąjungą (ES) įsileisti daugiau pabėgėlių iš Irako. Milijonai irakiečių nuo 2003 m. JAV įsiveržimo pradžios buvo priversti palikti savo namus. Dauguma jų apsistojo kaimyninėse šalyse. 27-ųjų ES šalių teisingumo ir vidaus reikalų ministrai turi aptarti šį klausimą šią savaitę susitikę Briuselyje.

TALINAS

Buvęs Estijos gynybos ministerijos pareigūnas, kuris šį savaitgalį buvo suimtas dėl įtarimų tėvynės išdavimu, tikriausiai pardavė Rusijai svarbias NATO paslaptis, pranešė Estijos dienraštis „Postimees“. Herman Simm įtariamas tuo, kad „pardavė Rusijos žvalgybai didžiausias NATO paslaptis“, – rašo dienraštis, nors savo šaltinių nenurodo. Dienraštis taip pat spėja, kad Simm žinias galėjo perdavinėti per tarpininką.

MINSKAS

Naujoji atominė elektrinė išdygs už 20 km nuo Lietuvos sienos. Elektrinėje turėtų veikti 2 blokai, kurių kiekvieno galingumas sieks 1 tūkst.

megavatų. Pirmąjį bloką tikimasi pastatyti iki 2016, o antrąjį – iki 2018 m. Statybų kaina turėtų siekti 5–6 mlrd. dolerių. Statybas numatoma pradėti jau šių metų pabaigoje.

VIENA

Šiaurės Korėja plutonio perdirbimo gamykloje savo pagrindiniame branduoliniame Jonghjonio įrenginyje pašalino Jungtinių Tautų (JT) priežiūros agentūros stebėjimo aparatūrą ir uždraudė stebėtojams į ją patekti, be to, planuoja joje vėl naudoti branduolines medžiagas, pranešė Tarptautinė atominės energetikos agentūra (TATENA).

AZIJA

ISLAMABADAS

Pakistano armija pranešė netoli sienos su Afganistanu radusi įtariamą JAV žvalgybinio nepilotuojamojo lėktuvo duženą, tačiau paneigė pranešimus, jog orlaivis buvo numuštas. Pastarasis išpuolis įvyko pašlijus Washington ir Islamabado santykiams dėl keleto neseniai surengtų JAV nepilotuojamųjų lėktuvų raketų puolimų prieš įtariamus islamistų kovotojų taikinius Pakistano teritorijoje. Anksčiau Pakistano žvalgybos pareigūnai buvo pranešę, kad kariai ir vietinių genčių kovotojai antradienio vakarą pašovė orlaivį netoli Pietų Vaziristane esančio Džalal Chel kaimo.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV federalinis tyrimų biuras (FTB) tiria įtariamą sukčiavimo bylą, su kuria susijusios 26 Wall Street firmos, tarp jų – keletas stambių investicinių bankų, kurių žlugimas sukėlė sumaištį pasaulinėje finansų rinkoje, pranešė JAV žiniasklaida. FTB daugiausiai dėmesio skiria investicijų milžinui „Lehman Brothers“, hipotekos įmonėms „Fannie Mae“ ir „Freddie Mac“ ir draudimo įmonei AIG. Plataus masto teisinis tyrimas pradėtas JAV parlamentarams skubant patvirtinti 700 mlrd. dolerių vyriausybės paramą, skirtą sunkius laikus išgyvenančiam JAV finansų sektoriui.

ATLANTIC Express Corp.
1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Mūsų stalui

LAIKO TĖKMĖJE Itališkai patiekalai

Laikui bėgant keičiasi viskas: aplinka, žmogaus požiūris į gyvenimą, gyvenimo sąlygos, įpročiai, santykiai su žmonėmis ir kt. Visuose išsivysčiusiuose pasaulio kraštuose moterys išsikovojo lygias teises su vyrais. Iš vienos pusės tai gerai, bet iš kitos pusės – moderni šiandieninė moteris praranda atsakomybės jausmą šeimai, moteriškumą, tokia moteris jau uždare virtuvės duris, vietoj kulinarinių receptų pasirinkusi žurnaluose reklamuojamus „meilės“ receptus. Paėmus bet kokią Lietuvoje leidžiamą žurnalą – „Moterį“, „Laimą“, „Cosmopolitan“, „Ji“, visur juose rasi sprendžiamas meilės problemas, patarimus, kaip ilgiau išlaikyti vyrą lovoje, kaip išbandyti vaikinių meilę ir pan. Pasižiūrėjus į tokių žurnalų redakcinį komitetą, pamatai, kad jį visur sudaro moterys.

Dar daugiau – pagalvoji, iš kur tiek atsirado meilės „profesorių“ ir kas jas ruošia? Kokią ateities moterį ruošia tokie žurnalai? Įdomu, kuris vyras labiau didžiutųsi moterimi, ar tas, kuris po darbo sugrįžta į švarius, gardžia vakariene kvepiančius namus, ar tas, kuris sugrįžęs randa savo žmoną sėdinčią prie viryklės ir šildančią jam „vakarienę“?

Anksčiau tiko posakis, kad moteris laiko tris, net ir visus keturis namo kampus, o dėl šiandieninės moters griūva visas namas. Moters išėjimas iš virtuvės atsiliepia ne tik šeimos gerovei, su juo nyksta ir viso krašto vaišingumas. O kokių vaišių tikėtis tokiuose namuose, kuriuose nieko neverdama? Taip pradeda nykti įprotis užbėgti minutėlei pas vieną ar kitą draugę, pasėdėti, paplepėti prie kavos puodelio, pasivaišinti ką tik jos iškeptu pyragu. Net nieko tuo metu ir neturėdama, tikra šeiminiškė visada sukurs ką nors greitosiomis. Su šios „mados“ išnykimu dingsta bendravimas tarp žmonių, apsileidžiama namuose. O gyvenimo būdas perduodamas iš kartos į kartą – paveldima ne sveikata, o neteisingas gyvenimo būdas.

Keliaudami po pasaulį žmonės pastebi vaišingas tautas, susidomi jų patiekalais, juos užsirašo. Taip ir paplinta kitų kraštų patiekalai po visą pasaulį. Ankstesniuose šimtmečiuose, kai keliautojų, tyrinėtojų buvo mažai, įvairių naujų receptų, prieskonių parveždavo kariai, karvedžiai, o kronininkai juos užrašydavo. Net paplito žinomų žmonių, pvz., kardinolo Richlieu, Mazarino, Liudviko XIV, admiralo Nelson, Fridricho Didžiojo, kompozitoriaus Rossini ir kt. receptai.

Gerai, kad dar yra daug žmonių, kuriems valgio gaminimas nėra sunkus ir nemalonus darbas. Tie, kurie tai daro tik iš pareigos, nekuria ir netobulina savo receptų, nesidomi kulinariniais leidiniais. Jiems parduotuvėse pakanka šaldytų pusfabrikačių, pagal savo kišenės lankomų restoranų. Taip trūkstant laiko, kiekviena minutė, praleista virtuvėje ir pavirtusi gardžiu naminiu nepakartojamo skonio patiekalu, turi būti įvertinta tų, kurie jį ragauja.

O dabar siūlau skaitytojams pakeliauti po kitus kraštus ir susipažinti su tų kraštų virtuvėmis. Gal ką pritaikysime sau, gal į savus namus įnešime ką nors naujo? Juk kelionių aprašymų knygose ar pavienių keliautojų kelionių išpūdžių aprašymuose mes labai mažai randame apie tų kraštų patiekalus.

Italija

Šis kraštas visiems labai gerai pažįstamas, daug kas jame lankėsi. Daugelis turistų, keliavusių po Italiją, susižavėję rašė apie krašto grožybes, bet niekada neužsiminė apie italų virtuvę. Tačiau, reikia manyti, kad jie, vien lankydami žymias vietas, alkani nebuvo. Kiti, atvirkščiai, domėjosi italų virtuve. O italai turi ką pasiūlyti. „Prego, prego, signor“, – šūkauja kelneris ir paduoda ilgą valgiaraštį, kuriame užsieniečiui kartais būna sunku susigaudyti.

Pirmasis patiekalas visada esti miltinis – tai pasta. Pasta gali būti makaronai arba spagečiai (angl. „spaghetti“), tagleteliai (ital. „tagliatelle“) (lakštinių rūšis) arba gnočiai (ital. „gnocchi“) – maži kukuliukai. Pesce – žuvis, pizza – tai pyragėliai su įdaru, kuriems tešla užminkoma su kiaušiniiais. Zuppa – sriuba, minestra – irgi sriuba, polenta – kukurūzų košė, risotto – ryžiai su įvairiomis daržovėmis. Valgiaraštyje rasite didelį pasirinkimą įvairiausių sūrinių, bet reikia žinoti, kad patys geriausi yra „Bel Paese“, „Burrini“ ir „Gorgonzola“.

Paimkime ir išbandykime kelis itališkus patiekalus: „Ragu di monte“, „Cipolle ripiene“.

„Ragu di monte“ – avienos ragu (troškiny)

1,10 sv. 500 g avienos, šaukštas miltų, ¼ raudonojo vyno, šaukštelis pomidorų tyrės, šaukštas aliejaus, morka, vienas salieras, skiltelė česnako, lauro lapelis, keletas lapelių rozmarino, druskos, pipirų.

Mėsa supjaustoma dideliais kubeliais, pasūdoma, apibarstoma pipirais ir kartu su daržovėmis, lauro lapeliu ir rozmarino lapeliais apkepinama keptuvėje. Paskui apibars-

toma miltais ir įdėjus pomidorų tyrės truputį patroškinama. Tada įpilama 1/4 l vandens ir raudonojo vyno. Viskas troškinama toliau, kol suminkštėja mėsa. Į stalą troškiny pasiekiamas su ryžių koše.

„Cipolle ripiene“ – įdaryti svogūnai

1 ¾ oz. 50 g kumpio, bandelė, 6 vidutinio dydžio ropiniai svogūnai, kiaušinis, šaukštas tarkuoto sūrio, druskos, pipirų, šaukštas smulkiai supjaustytų petražolių lapelių, 1 ¾ oz. 50 g sviesto, 30 g cukraus, ½ stiklinės sultinio. Kumpis smulkiai supjaustomas,

sumaišomas su mirkyta bei sumaigyta bandele. Iš įdarymui skirtų svogūnų galvučių vidaus išimami lakšteliai, jie smulkiai supjaustomi, sumaišomi su kiaušiniu, petražolėmis bei sūriu, druska ir pipirais. Šiuo įdaru prikimšti svogūnai sudedami į riebalais išteptą puodą, apipilami su svieste pakepintu cukraus padažu, praskiestu mėsos sultiniu. Troškinama 40 min.

„Risotto alla milanese“ – milaniškai pagaminti ryžiai

8 7/8 oz. 250 g ryžių, 1 ¾ oz. 50 g sviesto, vidutinio dydžio svogūnas, ½ l daržovių ar mėsos sultinio, 5 1/4 oz. 150 g tarkuoto Parmezano arba kito fermentinio sūrio, sauja pievagrybių, 5–6 pomidorai, druskos, pipirų.

Smulkiai supjaustyti svogūnai truputį pakepinami su šaukštu sviesto, paskui į juos suberiami perplauti ir nusausinti ryžiai. Visą laiką maišant, produktai dar pakepinami, kol svogūnai tampa permatomi. Tada įpi-

lama mėsos sultinio, įberiama druskos, pipirų ir troškinama, kol ryžiai pasidaro birūs. Su likusiu sviestu išlydome pusę porcijos sūrio. Dubuo ištepamas sviestu, apibarstomas sūriu, ant jo dugno sudedami supjaustyti troškinti pomidorai bei pievagrybiai, sukrečiami ryžiai, viskas sumaišoma. Paruoštas valgis išverčiamas į didelį pašildytą dubenį ir apibarstomas likusiu sūriu.

Toskaniškas veršienos pjausnys („šnicelis“)

14,11 oz. 400 g špinatų, skiltelė česnako, druskos, pipirų, šaukštelis sviesto, 2 plonos riekelės veršienos, garstyčių, 2 griežinėliai žalio kumpio, 2 riekelės sūrio, riebalų kepimui, muskato riešutų.

Špinatai nuvalomi, nuplaunami. Nutekėjus vandeniui, truputį patroškinami ir pagardinami smulkiai sukapotu česnaku, druska, pipirais. Ugniai atsparaus stiklo indas ištepamas riebalais, į jį sukrečiamos 2 porcijos špinatų. Kiekvienos jų viduryje šaukštu padaroma po duobelę, kur įdedama po gabaliuką sviesto. Paskui pasūdoma, apibarstoma pipirais ir trupučiu muskato riešuto. Veršienos šniceliai apibarstomi druska, aptepami garstyčiomis ir iš abiejų pusių apkepinami riebaluose, kol jie apsitraukia rusva plutele. Tuomet ant špinatų porcijų uždedama po pjausnį, o ant jų – po griežinėlių kumpio, sūrio. Pjausniai kepami orkaitėje, kol pradeda lydytis sūris. Prie jų patiekiamos keptos bulvės, bulvių tyrė ar ryžių košė. Išeina dvi porcijos.

Venecijietiški kukuliai

8 7/8 oz. 250 g maltos mėsos, 1 ¾ oz. 50 g tarkuoto sūrio, kiaušinis, druskos, pipirų, ½ galvutės svogūno, ½ bandelės, 3 šaukštai grietinės, mažiau negu ½ šaukšto kukurūzų krakmolo.

Mėsa gerai sumaišoma su sūriu, smulkiai supjaustytais svogūnais, kiaušiniu ir mirkyta, nuspausta bei sumaigyta bandele. Įberiama druskos ir pipirų. Iš maltos mėsos padaromi kukuliai, kurie išverdami 2 puoduose (1/2 l) pasūdyto vandens. Grietinė sumaišoma su krakmolu, supilama į pravėsintą vandenį, mišinys užvirinamas, pasūdomas, pagardinamas pipirais bei susmulkintais prieskoniniais žalumynais ir užpilamas ant kukulių. Jie į stalą patiekiami su makaronais arba ryžių koše.

Bus daugiau.

Skelbimai

PARDUODA

Parduodami 36 tomai „Lietuvių Enciklopedijos“, išleistos 1959 m. Bostone. Tel. 773-585-9500

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 Pl. Naujesniame name. Tel. 708-656-6599

* **Vyras** nuveža į jums reikalingą vietą, dirba smulkesnius ar stambesnius remonto ir santechnikos darbus, prižiūri ligonius. Tel. 773-671-4804.

* **Lietuvos** pajūryje Palangoje, parduodamas 15 arų žemės sklypas namų statybai. Netoli jūros. Kaina 300,000 litų. Galima derėtis, jei bus rimtas pirkėjas. Tel. Lietuvoje 460-57057 arba 370-683-89406.

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Anglų kalba, nevairuoja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 773-954-5223.

BALTOJI KNYGA

(Nūdienės Lietuvos šviesuolių mintys apie Lietuvą ar jos ateitį)

Nr. 36

VII. Apie lietuviškus laikraščius ir TV

Leonarda JEKENTAITĖ

Man nepatinka, kad mėgaujamasi skandalais, kad gera žinia tapo neįdomi, o bloga visada kelia interesą – kažkas vyksta. Man visai neįdomu skaityti ar žiūrėti, kas su kuo gyvena ar negyvena, miega ar nemiega, ištikimas ar neištikimas, nesiruošiu skaičiuoti, kiek kas uždirba, išleidžia ar pralošia – tai visai neįdomu.

Norisi laidų apie kūrybinį procesą, apie išradingus, stiprius žmones, apie tai, kas reta, nes geri daiktai yra reti.

Renata ŠERELYTĖ

Man jau darosi bloga nuo dviejų „tarptautinių“ Lietuvos įvaizdžio versijų: krepšinis ir alus. Dar – ilgakojės blondinės, nors jos galėtų būti puikiausias internacionalinių vertybių (tokių, kaip „greitas maistas“ ir saugus seksas) pavyzdys. O keisčiausia, kad visų šitų reklaminių „versijų“ lietuviai neišrado – nei krepšinio, nei alaus, nei blondinių! (Tipiška lietuvaite turėtų būti panaši į nedidelio ūgio čigonę – juk mūsų protėviai atkeliavo iš Indijos, ne veltui indoeuropiečiais vadinamės! Ir iki šiol į Rytus lakstome!). Taigi visi tie reklamavimosi būdai – muilo burbulas, ir tiek. O kitokių mūsų žiniasklaida (ypač televizija), matyt, nežino.

Aivaras CITRONAS

Savęs suvokimas ir pateikimas priklauso nuo vizijos buvimo, nėra jos, nėra ir ką pateikti, deja. Tad šalis, neturinti ilgalaikės valstybinės strategijos, pateiks save pagal kaimynų patarimus. Kas nors pasako: o, jūsų gražios merginos; ir iškart mes giriamės pasauliui – mūsų gražios merginos. Kas nors pasako: pigus alus, mes iš paskos šaukiame – pigus alus... Taip ir pateikinėjame save kaip gražių merginų ir pigaus alaus šalį. Niekam nepaslaptis, kad didžioji turistų dalis būtent dėl šių priežasčių ir lankosi Lietuvoje. Ir tai yra baisu, nes parsidavinėjame kaip kokia pigi prostitutė.

Erdvę, sukurtą Lietuvos žiniasklaidos ir televizijos, įvardyčiau kaip informacinio teroro erdvę. Žinoma, yra išimčių, tačiau pažiūrėjęs į statistiką (mirčių, ligų, nelaimingų atsitikimų, emigracijos, skyrybų ir t. t.), tik dar labiau randu kuo pagrįsti savo nuomonę.

Leonidas DONSKIS

Žiniasklaidoje ir televizijoje Lietuva suvokia ir pateikia save kažkaip nebrandžiai. Trūksta savo vertės pojūčio ir domėjimosi tiek savimi, tiek pasauliu. Siekiama kažkokių keistų sėkmės formulių ir greito efekto, užuot mėginus analizuoti ir suprasti save. Sakyčiau, kad pernelyg jau stengiamės atrodyti, o ne būti.

Erika DRUNGYTĖ

Nežinau, kas yra Lietuva, kuri save rodo žiniasklaidoje ir televizijoje. Gal tai visai ne Lietuva? Man yra atgrasi toji siurbianti, bjauriai mane atakuojanti ir mano orumą pažeidžianti dabartinė informavimo priemonių mašina.

Lieku su radiju, kultūrine spauda ir žaviuosi Lietuvos televizijos 2-uoju kanalu. Kai kurios interneto svetainės, kaip Bernardinai.lt, taip pat maloniai stebina.

Jurga IVANAUSKAITĖ

Manau, kad ne tik Lietuvoje, bet ir daugelyje šalių vien tik sensacijų besivaikanti žiniasklaida pateikia visiškai iškreiptą pasaulio vaizdą. Bet Lietuvoje ši tendencija yra itin ryški: atsiverti storą dienraštį, įsijungi tūlą TV „gyvenimo būdo“ laidą ir pasijunti it krevių veidrodžių karalystėje. Dažniausiai dėmesio nusipelno tik absoliutūs kraštutiniai: nusikaltėliai ir iškrypėliai, turčiai su savo megalomaniškų, bet infantilių norų tenkinimais, arba nevelties užribius pasiekę nelaimėliai, kurių bėdos parduodamos ir perkamos. Tačiau tikrasis gyvenimas juk teka tarp šių rifų, o visuomenė egzistuoja dėka žmonių, kurie kepa duoną, gydo, moko, varuoja troleibusus ar taiso batus.

Bus daugiau.

Šiluvos atlaidai. Lietuva.

Dalios Cidzikaitės nuotr.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D. AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA 219 N. Hammes Avenue Joliet, IL 60435 Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

JAV LB FLORIDOS PIETVAKARIŲ APYLINKĖ

Išrinkta nauja valdyba ir revizijos komisija

Šeštadienį, rugsėjo 6 d., Fort Myers mieste įvyko JAV LB Floridos Pietvakarių apylinkės rinkiminis susirinkimas, kuriame dalyvavo ne tik apylinkės nariai, bet ir Floridos apygardos pirmininkas Kęstutis Miklas bei apygardos įgaliota revizijos komisijos pirmininkė Jūratė Miklienė. Šis susirinkimas buvo sušauktas specialiai, jam vadovavo JAV LB tarybos narė Zita Siderienė, kai po apygardos valdybos įvykdytos revizijos iki tol dirbusi valdyba atsistatydino.

Susirinkimo metu pasisakė K. Miklas, pranešimą apie įvykusios revizijos rezultatus perskaitė J. Miklienė. Po diskusijų buvo pranešti ir rinkimų į naująją Floridos Pietvakarių apylinkės valdybą bei revizinę komisiją rezultatai. Balsų dauguma į valdybą buvo išrinkti:

Zita Siderienė
Birutė Izdonavičienė
Antanas Levonas
Valdemaras Gedvilas
Gitana Galvanauskaitė
Irma Gulbinaitė
Aušra Edson
Diana Striogienė.

Į revizijos komisiją išrinktos: Zina Bartkevičienė ir Aušra Daukšienė.

Viso balsavo 43 žmonės.

Jau ateinantį savaitgalį po susirinkimo įvyko ir pirmasis naujai išrinktosios valdybos posėdis, kuria-

me valdybos nariai pasiskirstė pareigomis bei aptarė artimiausius bendruomenės renginius.

Vienbalsiu valdybos narių sprendimu Apylinkės pirmininke išrinkta Zita Siderienė;

Pavadootoju bendriems reikams – Valdemaras Gedvilas;

Pavadootoja socialiniams reikams – Diana Striogienė;

Pavadootoja kultūros reikalams – Irma Gulbinaitė;

Pavadootoja ūkiniams reikalams – Birutė Izdonavičienė;

Pavadootoja darbui su jaunimu – Gitana Galvanauskaitė;

Pavadootoju kompiuterinėms technologijoms – Antanas Levonas;

Buhalterė – Aušra Edson;

Revizinės komisijos pirmininke išrinkta Aušra Daukšienė,

Revizinės komisijos narėmis – Zina Bartkevičienė ir Jolanta Rimkevičienė.

Naujai išrinkta valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, dalyvavusiems balsavime! Ačiū, mielieji! Juk bendruomenė – tai Jūs.

Visą informaciją apie bendruomenės veiklą ir būsimus renginius galite rasti mūsų apylinkės tinklalapyje adresu: www.freewebs.com/zinialapis arba užsiregistravę „Facebook“ tinkle adresu: www.facebook.com

Floridos Pietvakarių apylinkės info

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIOJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Radvilų rūmuose – Algimanto Kezio jubiliejinė kūrybos paroda

LAIMA APANAČIČIENĖ

Kas galėtų pasakyti, kad energija trykštančiam Algimantui Keziui tuoj sukaks aštuoniasdešimt? Tiesiog nesitiki, kad šis taip daug nuveikęs lietuvybei žmogus, dar ir dabar „apsivertęs“ darbais, pasitinka tokią gražią sukaktį. Prieš išvykstant Algimantui į Lietuvą daug bendravome, mat jam grįžus Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre atidarysime retrospektyvinę parodą ir fotomenininko gerbėjus pakviesime į vakarą, skirtą šio menininko sukačiai paminėti. Paroda Čikagoje bus paskutinė iš visų šiam jubiliejui skirtų parodų. O šiandien, ketvirtadienį, Vilniuje, Radvilų rūmuose atdaryta pirmoji šio jubiliejinio maratono A. Kezio kūrybos paroda „Formos ir šviesos estetas“.

Šioje apžvalginėje retrospektyvos parodoje rodoma klasika ir naujausieji kūriniai atspindi penkiasdešimties metų kūrybinį kelią. Visos fotografijos yra autoriaus dovana Lietuvos dailės muziejui.

Fotografijos menu Algimantas Kezys (g. 1928 m. spalio 28 d. Vištyčio miestelyje) susidomėjo dar būdamas studentas, apie 1958 m. Nuo 1964 m. pradėjo rengti parodas. Fotomenininko talentas buvo pripažintas JAV visuomenės 1965 m., surengus parodą Art Institute of Chicago. Nuo tada Kezys eksponavo savo kūrinius daugelyje Šiaurės ir Pietų Amerikos bei Europos muziejų. Jo darbai pasirodydavo žurnaluose ir knygose abipus Atlanto.

Nuo 1990 m. menininko parodos kasmet vyksta ir Lietuvoje. Fotografas yra plataus akiračio kultūros žmogus, daug dėmesio ir jėgų jis ski-

ria lietuvių meno Amerikoje puoselėjimui. 1966 m. Kezys įkūrė lietuvių fotoarchyvą (dabar Budrio archyvas), Amerikos lietuvių bibliotekos leidyklą, 1980 m. Čikagoje jis įsteigė galeriją, kuri rengė lietuvių meno parodas, leido katalogus. Kezio rūpesčiu JAV išleista apie 90 knygų, kurių didžiąją dalį sudaro fotoalbumai bei parodų katalogai. Vienas įdomesnių paskutinių metų leidinių – autorinis fotoalbumų triptikas „Čikaga“. 1997 m. Kezio iniciatyva internete eksponuota pirmoji virtuali lietuvių fotografijos paroda. Menininkas sukūrė keletą dokumentinių filmų apie lietuvių išeivijos žymius asmenis, kultūrinius įvykius. Dirbo jaunimo organizacijose, vadovavo Jaunimo centrui Čikagoje, rūpinosi jų spauda, daug metų redagavo laikraštį „Žvaigždė“. Už aktyvią kūrybinę ir visuomeninę veiklą Algimantas Kezys ne kartą yra pelnęs JAV Lietuvių Bendruomenės padėką, o 1999 m. apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino V laipsnio ordinu.

Pats autorius apie savo kūrybą yra pasakęs: „Mano kelias – tai lyg kokio keliauninko, kurį žavi saulėlydžiai, šešėliai, atspindžiai, kartais ir veidai. Savo nuotraukose nieko nebandau įrodinėti, nieko nereklamuuju, tik dalinuosi džiaugsmu, kad atradau grožio spindulį kurioje nors žemės kertėje“. Per penkiasdešimt turiningų kūrybos metų kito Kezio fotografijų tiek forma, tiek problematika, tačiau niekada neprarado žaidėjo vaizdais aistros, ką ir atspindi šį rudenį Vilniuje eksponuojama jubiliejinė menininko paroda.

Šaltinis: Lietuvos dailės muziejaus Ryšių su visuomene centras

„LĖTŪNO“ SUGRĮŽTUVĖS

RITONĖ RUDAITIENĖ

Tokia jau „Lėtūno“ tautinių šokių grupės ilgalaikė tradicija, kad sugrįžus iš XIII Lietuvių tautinių šokių šventės šokusieji susirenka dar kartą į būrį pabendrauti, pasidžiaugti ir pasidalinti šventės išpūdžiais ir nuotraukomis.

Rodos, dar taip neseniai lėtiniečiai buvo sugužėję į naują Antano ir Vidos Gilvydžių sodybą aptarti būsimos šventės repeticijų vietą ir laiką, o rugsėjo 20 d. vakarą visi rinkomės į gražius Vyto ir Gražinos Karaičių namus sugrįžtuvių šventei.

Paskutiniųjų vasaros dienų oras pasitaikė nepaprastai gražus. Pirmiausia, visi susibūrė lauke, prie baseino, kur „Lėtūno“ vadovė ir 2007 m. JAV LB Kultūros Tautinių šokių mokytojos premijos laureatė Nijolė Pupienė pasveikino laimingai sugrįžusius ir jautriai kartu su visais prisiminė neseniai ir nelauktai iš gyvųjų tarpo pasitraukusį „Lėtūno“ narį a. a. Liudą Volodką. Liudas šoko ne tik „Lėtūne“, bet kiekvieną savaitę dar vykdavo į Madison, WI (tai 2 valandų kelionė į vieną pusę), nes ten tautinių šokių grupei stigo šokėjo. Jis buvo entuziastingas kasmetinės „Lėtūno“ grybautojų iškylos narys ir nepamainomas lietuviškų mangučių marginimo mokytojas lituanistinėse mokyklose bei lietuvių ir kitataučių grupėse.

Tautinių šokių mokytoja supažindino su ateinančių jubiliejinį metų šventine programa Lietuvoje. „Lėtūno“ šokėjai Lietuvos šokių šventėje dalyvaus tik kaip svečiai-stebėtojai. Lėtiniečiai atostogaus iki 2011-ųjų metų XIV Lietuvių tautinių šokių šventės JAV. Planuoti visuomet galima, nors – žmonės daro planus, o Dievas tiesia kelius.

Gražią staigmeną N. Pupienė padarė kartu su „Lėtūnu“ viename

rate lyje šokusieji tautinių šokių šokėjai iš Arizonos. Visi gėrėjomės padėkos ženklais, jai padovanotu sidabro ir turkio (angl. turquoise) papuošalu.

Besivaišinant gardžiais karštais ir šaltais patiekalais ir besišnekučiuojant varlių ir žiogelių naktinio koncerto fone, vakaras tirpte tirpo, palikdamas malonius ir nepamirštamus prisiminimus.

„Lėtūno“ šokėja Rugilė Šlapkauskienė XIII Lietuvių tautinių šokių šventėje.
Vytenio Lietuvninko nuotr.

Vilniuje paminėtas Lietuvos ir išeivijos veikėjas Adolfas Damušis

Rugsėjo 21 d., sekmadienį, Ateitininkų federacija pakvietė vilniečius ir miesto svečius paminėti iškilių Lietuvos ir išeivijos veikėją prof. Adolfą Damušį – žymų chemiką, rezistentą, 1941 m. sukilimo dalyvį, Laikinosios Vyriausybės narį, Ateitininkų federacijos vadą ir tarybos pirmininką, „Dainavos“ stovyklos (JAV) įkūrėją, Vyčio Kryžiaus ordino kavaliere.

Minėjimas prasidėjo šv. Mišiomis šv. Kazimiero jėzuitų bažnyčioje, kurias atnašavo prelatas Gintaras Grušas ir kun. Alfonsas Svarinskas. Toliau minėjimas tęsėsi Vilniaus rotušėje. Popietę vedė pranešėja Virginija Kochanskytė, paskaitas skaitė Vidmantas Valiušis ir Liutauras Serapinas. Muzikinę programą atliko dainininkė Regina Maciūtė, kuriai akompanavo Gražina Ručytė-Landsbergienė ir jaunuolių choras „Ažuoliukas“ (meno vadovas Vytautas Miškinis).

Minėjime dalyvavo Damušų šeimos nariai: Jadvyga Damušienė ir Saulius Damušis. Tarp dalyvių buvo ir atvykusių iš JAV.

Nuotraukoje kairėje: A. Damušio našlė J. Damušienė taria žodį minėjime, šalia stovi sūnus Saulius; dešinėje: paroda apie A. Damušį Vilniaus rotušėje.

Tekstas ir nuotraukos Redos Sopranaitės

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad 2008 m. rugsėjo 22 d., sulaukusi 47 metų, į amžiną karalystę iškeliavo

A † A
KRISTINA ZUBRICKIENĖ

Dideliame nuliūdime liko: vyras Vitas Zubrickas, dukra Daria, sūnus Juozas, tėvai Andrius ir Alė Butkūnai, brolis Andrius, brolis Paulius su žmona Alma ir šeima, dvynukė sesuo Regina ir jos vyras Gintaras Puškoriai su šeima.

Liūdinti šeima

V. ADAMKUS...

Atkelta iš 3 psl. Galbūt atsakingas vadovavimas neapsaugos mūsų nuo pasaulinių iššūkių, bet bent bus siekiama kartu su savo ir kitomis tautomis spręsti užsisenėjusias problemas.

Tikrą nedalomą saugumą galima pasiekti tik per integraciją. Nedalomas saugumas mažoms tautoms turi ypatingą prasmę ir svarbą, nes būtent jos ne kartą nukentėjo perbraižius žemėlapius. Esu tvirtai įsitikinęs, kad įvairių organizacijų, tokių kaip ESBO, ES, NATO ir Europos Taryba, tarpusavio sąveika ir bendradarbiavimas buvo ir turi likti saugumo ir stabilumo Europoje pamatu. Toks bendradarbiavimas turi savų sunkumų ir trūkumų. Tačiau alternatyvų bendradarbiavimui nėra ir jų nereikia. Todėl man ypač kelia nerimą nauji raginimai peržiūrėti Europos saugumo institucinę sandarą, o ne vykdyti visai tarptautinei bendruomenei priimtus įsipareigojimus. Bendradarbiavimu pagrįstas saugumas turi likti pagrindiniu principu, kuriuo vadovautųsi įvairios Europos organizacijos ir kuriuo apskritai būtų grindžiami tarptautiniai santykiai. Šiuolaikinėje Europoje nėra vietos „jėgų balanso“ filosofijai, kuri kai kuriose valstybėse darosi vis populiareesnė.

Kadangi saugumas yra nedalomas, tarptautinei bendruomenei pačiai būtų naudinga, jei JT atliktų svarbesnį vaidmenį stiprindama prevencinę diplomatiją ir užtikrindama principo „Pareiga ginti“ veikimą. Be to, JT turėtų aktyviau reaguoti į kylančias naujas grėsmes – nepatikimą energijos tiekimą, fundamentalizmą ar kibernetinius išpuolius.

Kad ir koks pasaulis būtų – vienpolis, dvipolis ar daugiapolis, žmogaus gyvybė ir žmogaus teisės yra jo šerdis. Tik tokiaame pasaulyje gali bū-

ti kuriami tikrai tvarūs valstybių tarpusavio santykiai, paremti pasitikėjimu, atvirumu ir pagarba žmogaus teisėms. Tačiau ar Gruzijos ir Rusijos konflikto metu matėme pastangų kurti tokius santykius? Greičiau jau matėme naujų mėginimų padalyti pasaulį į įtakos ar „privilegiuotų interesų“ zonas. XXI amžiaus tarptautinei bendruomenei tokie mėginimai turėtų būti nepriimtini. Pasidailijimas ir atskirtis nepadedą spręsti konfliktų. Todėl konfliktus Pietų Osetijoje, Abchazijoje ir kitur turėtų spręsti tarptautinė bendruomenė ir tarptautinės institucijos, o ne kuri nors viena konflikto šalis, kuri vargu ar gali likti nešališka.

Mes ir toliau turime vykdyti vertybėmis pagrįstą politiką. Tik per savo pasiryžimą keistis ir vykdyti reformas Lietuva pasiekė tai, ką turime šiandien: įtvirtintą demokratiją, stiprią reformuotą ekonomiką ir aktyvų dalyvavimą tarptautinėse taikos palaikymo misijose nuo Balkanų iki Afganistano. Ir aš tikiu, kad mes, JT tautos, turime naujomis jėgomis siekti visuotinių vertybių ir principų įgyvendinimo, kad eitume kartu, ta pačia kryptimi ir tvirtesniais žingsniais.

Tikiu, kad privalome gerai išmokti šias pamokas, kad dar po dešimties metų galėtume pasidžiaugti ne tik įgyvendinę Tūkstantmečio plėtros tikslus, bet ir įvykdę pažadą ilgam užtikrinti taiką ir sudaryti sąlygas pažangai, klestėjimui ir žmogaus orumui.

Jungtinės Tautos – visų pirma ne tam tikras balsų skaičius, o visuotiniai principai, todėl jie mums turėtų išlikti kelrodžiu. Ir aš vis dar tikiu, kad tai yra pagrindinė šios organizacijos misija, ir man ji yra labai svarbi.

www.president.lt

IR VĖL APIE LIETUVIUS IR ŽYDUS

Atkelta iš 5 psl. „jidiš šokėjų“ su mumis pašokti klumpakojį, tai Zuroff ir kiti Holokausto pramonės aktyvistai nustos vadinti lietuvius „žydšaudžiais“, atsisakys savo pelningos karjeros, ir po to mes visi kartu amžinai su jais gyvensime laimingi.

Istorijos nesutarimuose teisingi faktai yra geras ginklas ir gera apsauga, jeigu jie yra aiškiai, tiksliai ir plačiai išplatinti. Šių laikų internetas prieinamas visiems, ir mažoms tautoms. Elektroniniu paštu galima pasiekti visą pasaulį. Lietuviai turi savo spaudą ir Lietuvoje, ir išeivijoje.

Siekdami lietuviams teisybės, pavyzdžiui, Kaniukų kaimo žudynėse, gaila, jei leidžiamės kitiems nukreipti mus nuo mūsų tikslo, lei-

džiame jiems pakeisti diskusijos temą, jei mūsų tema jiems yra nepatogi. Abi tautos — lietuviai ir žydai, baisiai nukentėjo nuo Antrojo pasaulinio karo tragedijų. Lietuva prarado 1,200,000 — trečdalį — visų savo gyventojų, tarp jų — 200,000 žydų. Tas 1,000,000 prarastųjų, kurie nėra žydai, neturėtų būti lietuviams mažiau svarbūs, negu tie 200,000 žydų yra svarbūs žydams.

Jeigu lietuviai patys aiškiai ir ryžtingai nieiškos ir neišreikalaus teisybės Kaniukų kaimiečių žudynėse ir kitose mūsų tautos tragiškose skriaudose, niekas kitas tikrai už mus to nepadarys.

Pabaiga

Su giliu liūdesiu pranešame, kad

A † A
BENAS DUNDA

mirė 2008 m. rugsėjo 21 d., sulaukęs 94 metų amžiaus.

Gimė Meškuičiuose, Lietuvoje.

Amerikoje, Cicero mieste, išgyveno 59 metus.

Nuliūdę liko: podukros Nijolė Baronienė ir jos šeima; Jūratė Maurukienė su vyru Algii ir jų šeima, taip pat giminės Lietuvoje.

Velionis bus pašarvotas ketvirtadienį, rugsėjo 25 d. nuo 4 val. p.p. iki 9 v. v. Suburban Family laidojimo namuose, 5940 W. 35th St. (kampas 35th ir Austin Blvd.), Cicero, IL.

Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 26 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto a. a. Benas bus atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčią, 1500 S. 50th Ave., Cicero, IL, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos gedulingos Mišios.

Po šv. Mišių velionis bus palydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines ir palaidotas šalia anksčiau mirusios žmonos Stefanijos.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laid. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

HIUTENFELD, VOKIETIJA

„Eurofestivalis 2009“ atvers duris ir Vokietijos muzikantams

Praėjus vos keliems mėnesiams po Vokietijoje sėkmingai įvykusio pirmo Europos lietuvių roko festivalio „Eurofestivalis 2008“, praeitą savaitgalį buvo surengtas festivalio organizatorių bei talkininkų susitikimas, į kurį atvyko kone visi prie festivalio parengiamųjų darbų prisidėję asmenys. „Eurofestivalį 2008“ rengė Europos lietuvių kultūros centras (ELKC) bei atstovai iš Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos, Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos ir Vokietijos lietuvių bendruomenės.

„Eurofestivalis 2008“, liepos 4-6 dienomis po atviru dangumi vykęs Vasario 16-osios gimnazijos parke, suteikė nepaprastą galimybę scenoje pasirodyti Europoje gyvenantiems ir muzikuojantiems lietuvių kilmės menininkams ir paskatino juos bendrai veiklai ir kūrybai. Nepaisant reiklių festivalio taisyklių, pagal kurias pasirodyti buvo leidžiama tik grupėms atliekančioms lietuviškus ir savos kūrybos kūrinius, scenoje žiurovai išvydo bene tuziną lietuviškai muzikuojančių atlikėjų iš Vokietijos, Latvijos, Prancūzijos, Airijos, Didžiosios Britanijos bei Lietuvos. „Eurofestivalis 2008“ spėjo susilaukti daugelio teigiamų atsiliepimų iš dalyvių, žiurovų ir iš regioninės vokiečių spaudos. Ypatingą reikšmę festivaliui suteikė Lietuvos Respublikos Prezidento Valdo Adamkus apsilankymas, kuris iškilmingai atidarė renginį bei išsakė viltį, kad šis festivalis taptų

ilgamete tradicija.

Susitikimo metu buvo bendrai aptarta daugelis kertinių temų, tarp jų festivalio finansavimo ir reklamos galimybės bei pats festivalio sumanymas ir rezultatai. ELKC direktorius R. Čuplinskas pristatė ir keletą visai naujų idėjų, kuriomis žadama praturtinti ateinančių metų festivalio turinį ir pritraukti daugiau žiurovų. Čuplinskas pranešė, jog kitais metais bus vadovaujamasi šiek tiek pako-reguotais bei sušvelnintais festivalio principais, kurie skatins ne tik bendrą lietuvių menininkų dialogą, bet įtrauks ir Vokietijos menininkus, taip įnešant šurmulio net tik į užsienio lietuvių, tačiau ir į vietinį kultūros gyvenimą.

Išskirtiniu festivalio bruožu išliks išsamiai suformuluota idėja, kuri neatsiejama ir nuo pagrindinio jo organizatoriaus ELKC tikslo – puoselėti lietuvišką kalbą bei kultūrą, remti ir skatinti naujas, originalias kūrybines iniciatyvas bei rodyti jaunųjų Europos lietuvių sugebėjimą ir norą patiems tapti aktyvią lietuvių kultūros dalimi.

Numatoma, jog „Eurofestivalis 2009“ vyks Vasario 16-osios gimnazijoje, Vokietijoje, 2009-ųjų rugpjūčio viduryje. Tikslī data bei kita svarbi informacija prasidėjus organizaciniam darbams bus skelbiama festivalio tinklalapyje – **www.eurofestivalis.org**.

Europos lietuvių kultūros centras

Festivalio rengėjai ir talkininkai.

◆**LR Generalinis konsulas** Čikagoje praneša, kad šių metų rugsėjo 26 d. į Čikagą atvyksta Lietuvos Respublikos finansų ministras Rimantas Šadžius. Lietuvos socialdemokratų partija R. Šadžių iškėlė kandidatu į LR Seimą daugiamandatėje Naujamiesčio rinkimų apygardoje. Sekmadienį, rugsėjo 28 d., Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, 14911 127th Street, Lemont, ministras susitiks su bendruomene. Susitikimo pradžia 12 val. p.p.

◆**Rugsėjo 27 d., šeštadienį, 12 val. p. p.** Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre vyks Lietuvos Respublikos finansų ministro Rimanto Šadžiaus, kandidato į LR Seimą daugiamandatėje Naujamiesčio rinkimų apygardoje, susitikimas su Čikagos lituanistinės mokyklos mokinių tėveliais. Po šio susitikimo 1 val. p.p. R. Šadžius susitiks su spaudos atstovais.

Rimantas Šadžius

◆**Sekmadienį, rugsėjo 28 d., 2 val. p. p.** lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapijos bažnyčioje, 5129 S. Wolf Rd., Wester Springs, IL, vyks Hamburg muzikos akademijos profesorės dr. Ramintos Lampsatytės fortepijoninės muzikos ir solistės Melonie Muehlen (sopranas) koncertas. Parapijiečiai atsisveikins su ilgamečiu parapijos choro vadovu ir tarybos sekretoriumi Jurgiu Lampsačiu, kuris išvyksta gyventi pas dukrą į Vokietiją. Nuoširdžiai kviečiame visus dalyvauti.

◆**Sekmadienį, rugsėjo 28 d., JAV LB Brighton Park** apylinkės valdyba ruošia pietus, kurių pelnas bus skirtas lituanistinių mokyklų darbui paremti. Apylinkės valdyba kviečia visuomenę 10 val. r. atvykti į Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos bažnyčioje vyksiančias lietuviškas Mišias, o po jų rinktis Mocerio salėn, 4420 S. Fairfield Ave., Chicago, pietums. Taip pat pranešame, kad tie, kurie gauna prašymus iš JAV LB Švietimo tarybos, savo auką gali įteikti per Brighton Park apylinkės valdybą. Valdybos išdininkė – Salomėja Daulienė, tel.: 773-847-4855.

◆**Čiurlionio galerija, Inc., Lemonte,** Lietuvių dailės muziejus Lietuvoje ir Lietuvių dailės muziejus Pasaulio lietuvių centre, Lemonte rengia dailininkų Miko J. Šileikio (1893–1987) ir Teofilio Petraičio (1896–1978) premijų už dailės kūrinius konkursą tema „Lietuvos tūkstantmečio aidas išeivijoje“. Konkurse kviečiami dalyvauti viso pasaulio lietuviai dailininkai, ne mažiau

kaip trejus metus gyvenantys ir kuriantys užsienyje. Iškilmingas parodos atidarymas ir premijų įteikimas vyks 2008 m. spalio 4 d. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemonte. Tel. pasiteiravimui: 630-257-2034.

◆**Lietuvos Dukterų draugijos** tradiciniai „Rudens pietūs“ ir draugijos 50-mečio paminėjimas įvyks spalio 5 d. 3 val. p.p. Camelot pokylių salėje, 8624 W. 95th Street, Hickory Hills, IL; tel.: 708-598-6680. Stalus ir vietas galite užsakyti tel. 708-499-4845 (Aldona Rukuižienė) arba 708-599-5727 (Irena Gelažienė).

◆**Spalio 17 d. 7:30 val. v. Čiurlionio** galerijoje Jaunimo centre vyks Algimanto Kezio retrospektyvinės parodos, skirtos fotomenininko 80-mečiui paminėti, atidarymas. Atidaryme dalyvaus Stasys Goštautas ir ansamblis „Sodžius“. Kviečiame visus dalyvauti. Tel. pasiteiravimui: 708-296-3192 (Laima Apanavičienė).

◆**Spalio 18 d., šeštadienį, JAV LB Waukegan/Lake County** apylinkė ruošia „Epikūro malonumų“ puotą graikų restorane „Opa“, 950 Lakeview Parkway, Vernon Hills, IL. Pradžia: 7 val. v. Gros: egzotiškieji Arvydas ir Virgis iš „Cigarų“. Vietų skaičius labai ribotas. Prie apskrito stalo gali susėsti 8 žmonės. Prie įėjimo bilietai nebus parduodami. Bilietus (70 dol.) galite užsisakyti tel.: 847-623-7927 (Elena Skališienė).

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos,** Gary, IN, 11-osios Lauko Mišios ir gegužinė vyks rugsėjo 28 d., sekmadienį, adresu: VFM Post 1563, 6880 Hendricks St., Merrillville, IN 46410. Šv. Mišios – 12:30 val. p. p. Po Mišių – gegužinė. Maitas – 12.50 dol. Dalyvaus akordeonistas Bronius Mūras. Ruošia Lietuvos Vyčių 82 kuopa. Tel. pasiteiravimui: 219-884-2220 (Joanna Rudzevičius); 219-980-5027 (Loreta Vician) arba 219-322-4533 (Birutė Vilutienė).

◆**Spalio 10-12 dienomis kviečiame** remti stovyklą penktosiose „Iškylos“ eitynėse. Prašome sudaryti komandą. Tėveliams pranešame, kad vaikus šio renginio metu jie turės prižiūrėti patys, o ne įgalioti asmenys. Norime visiems priminti, kad „Iškyla“ – smagus renginys, tačiau pagrindinis jos tikslas – lėšų rinkimas. Maloniai prašome gerbti rėmimo dvasią ir aukoti Neringai, kur atvažiuojate stovyklauti. Neringos entuziastas Rytas Stankūnas skatins visus ruošti „Iškylai“. Pranešimų apie dalyvavimą lauksime iki spalio 1 d. Daugiau informacijos galite rasti tinklalapyje www.neringa.org.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Šv. Jurgio parapijos 100-mečio jubiliejus

Šv. Jurgio Romos katalikų lietuvių parapija spalio 10–12 dienomis švęs savo šimtmetį. Šventė prasidės penktadienį, spalio 10 d. susipažinimo vakaru. Spalio 11 d., šeštadienį, Rochester Convention Center, 123 Main St. E Rochester, NY 14604, vyks pokylis, o spalio 12 d., sekmadienį, 12 val. p.p. visus kviečiame į iškilmingas šv. Mišias Šv. Jurgio bažnyčioje, 545 Hudson Ave., Rochester, NY. Tel. pasiteiravimui: 585–342–9468 (Birutė Litvinienė). Nuotraukoje: Šv. Jurgio bažnyčia Rochester, NY.

Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo vargdienių seserų vienuolijai sukanka 90 metų

Vienuolija įkurta 1918 m. spalio 12 d.,
steigėjas palaimintasis Jurgis Matulaitis

Švenčiant šią sukaktį metiniai rėmėjų pietūs vyks
2008 m. spalio 12 d., sekmadienį

Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, Lemonte
11 val. r. – šv. Mišios

12:30 val. p. p. – meninė programa ir pietūs (A. Šoliūnienė)
Auka – 25 dol. asmeniui

Stalus užsisakyti tel.: 773-585-3570 (Valerija Čepaitienė),
630-243-1070 (ses. Laimutė)

Nuoširdžiai kviečiame visus dalyvauti ir paremti seselių darbus
Rėmėjų valdyba

Siūlykite kandidatus 2008 metų Kultūros premijoms gauti

JAV LB Kultūros taryba kviečia lietuvių visuomenę siūlyti kandidatus 2008 metų kultūros premijoms gauti. **Kandidatus komisijoms siūlyti iki š. m. spalio 30 d.** Premijos – po 1,000 dol. Šiais metais premijų rėmėjas yra JAV LB Krašto valdyba.

Dailės premija – skiriama JAV lietuviams dailininkams, kurie dalyvauja kultūrinėje veikloje. Dailės premija apima visas meno šakas – tapybą, grafiką, skulptūrą, fotografiją, keramiką ir tekstilę-audinius. Komisijos pirmininkė Laima Apanavičienė, Čiurlionio galerijos direktorė. Adresas: Laima Apanavičienė, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636

Teatro premija skiriama JAV lietuviams teatralams, kurie dalyvau-

ja kultūrinėje veikloje. Apima teatro vienetus, režisierius bei ilgamečius ir nusipelnčius teatro darbuotojus. Komisijos pirmininkė yra Laima Šileikyte-Hood. Adresas: Laima Šileikyte-Hood, 40 Fifth Ave., New York, NY 10011.

Spaudos darbuotojo – bendradarbio premija skiriama tiems, kurie dalyvauja JAV lietuviškoje spaudoje. Ypatingas dėmesys skiriamas tautiškumo, bendruomeniškumo, lietuvių telkinių veiklos, Lietuvos valstybingumo temoms. Apima žurnalistus, spaudos darbuotojus (korespondentus) bei redaktorius. Spaudos darbuotojo komisijos pirmininkas – Edvardas Šulaitis. Adresas: Edvardas Šulaitis, 1330 S. 51st Ave., Cicero, IL 60804.

„DRAUGO“ 99-ŲJŲ METŲ SUKAKTIES POKYLIS

**ĮVYKS SPALIO 25 D., ŠEŠTADIENĮ,
WILLOWBROOK POKYLIŲ SALĖJE**

**Pokylyje dalyvaus garbės svečias
Kauno metropolitas arkivyskupas
Sigitas Tamkevičius, SJ**

**Meninę programą atliks tautinių šokių grupė „Suktinis“.
Vadovai – Salomėja ir Vidmantas Strižgauskai
6 val. v. – kokteiliai
7 val. v. – vakarienė**

Bilietus į pokylį galima įsigyti „Draugo“ administracijoje, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel.: 773-585-9500.